ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡ. ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΚΑΒΟΥΡΙΔΟΥ (+1955) ΜΕ ΤΗΝ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΩΝ

ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΥΠΟ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

ΑΘΗΝΑ

2012

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟ ΠΟΙΜΝΙΟ

Εἰσαγωγή

Ἡ παροῦσα ἐργασία τοῦ «δασκάλου» ἀναφέρεται στὴν ἐκκλησιολογία τοῦ μακαριστοῦ πρ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου Καβουρίδου, τοῦ γενομένου προέδρου τῆς Ἱεραρχίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Παλαιοημερολογιτῶν, δηλαδὴ τῆς «ἀνυστάκτου φρουρᾶς» τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας. Ὁ νέος αὐτὸς Χρυσόστομος, μὲ τὸ εὔλαλο στόμα καὶ τὴν καθαρὰ καρδία, ἀφῆκε λαμπρὰ ἐκκλησιολογικὰ καὶ ἄλλα κείμενα, καθοδηγητικὰ τοῦ ἀγῶνος ἐνάντια στὴν καινοτομία καὶ τὴν αἵρεσι.

Ἀλλὰ ποῖος ἦτο ὁ ἀοίδιμος Ἱεράρχης μας; Ἂς ἀφήσουμε τὴν μακαρίτισσα ἀνεψιά του κ. Μελπομένη, ποὺ εἴχαμε τὴν εὐλογία νὰ γνωρίσουμε στὶς ἐσχατιὲς τοῦ βίου της, νὰ μᾶς διηγηθῇ ἕνα μᾶλλον ἄγνωστο στοὺς πολλοὺς θαυμαστὸν περιστατικὸν ὀλίγον πρὸ τοῦ τέλους τῆς ζωῆς τοῦ ἐν λόγῳ Ἱεράρχου μας.

(Ἀπομαγνητοφώνησις): *«Εἶχε ἐξομολόγο τὸν π. Ἰωάννη*[1]*. Καὶ ὁ π. Ἰωάννης, λοιπόν, τὸ μεσημέρι μετὰ τὸ φαγητό, ἔπεσε νὰ ξεκουρασθῇ. Καὶ βλέπει ἕνα ὄνειρο. Βλέπει ὅτι βρέθηκε σὲ μεγάλη πεδιάδα καὶ ἦσαν δεξιὰ… (σ. σ. ἀκατάληπτο λόγω κακῆς εγγραφῆς) καὶ ἀριστερὰ πάλι. Στὸ μέσον δύο νέοι κάρφωναν ἕνα θρόνο. Καὶ λένε στὸν π. Ἰωάννη. «Βοήθησέ μας νὰ τὸν τελειώσουμε γρήγορα». Καὶ ὁ π. Ἰωάννης ἀκούμπησε τὸ χέρι του νὰ στηριχθῇ ἐπάνω στὸν θρόνο νὰ μὴ κουνιέται ὅταν τὸν καρφώνουν. Δὲν πρόλαβε καὶ λένε «ἕτοιμος εἶναι»… Ἔλαμπε ὁ θρόνος. Καὶ ἔσκυψε ἀπὸ κάτω νὰ δῇ ποὺ ἔβαλαν τὰ φῶτα, ἀλλὰ δὲν ὑπήρχανε φῶτα. Ὁ θρόνος ὅμως ἔλαμπε. Λένε «πήγαινε νὰ τὸν εἰδοποιήσῃς, εἶναι ἕτοιμος ὁ θρόνος του». Λέει «ποιὸν;». Λένε «τὸν Ἅγιο Φλωρίνης». Λέει «ἐσεις ποιοὶ εἶστε;». Λένε «ἐγὼ εἶμαι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος καὶ ἐγὼ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος». «Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πάω νὰ τοῦ τὸ πῶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Νὰ τοῦ τὸ πῆτε ἐσεις». «Καὶ ἐμεῖς θὰ τοῦ τὸ ποῦμε, ἀλλὰ νὰ τοῦ τὸ πῇς καὶ σύ». Ξύπνησε ὁ π. Ἰωάννης καὶ ἐσκέπτετο: «Πῶς νὰ τοῦ τό πῶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;». Δὲν ἤθελε νὰ τοῦ τό πῇ… Φοβότανε. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐνῷ σκεπτόταν αὐτὸ πάει ὁ θυρωρὸς ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ τοῦ λέει «Να ʼρθῇς στὸ σπίτι τοῦ Σεβασμιωτάτου, γιατὶ σὲ θέλει». «Ἔ, καὶ μὲ τὴν εὐκαιρεία αὐτὴ ἴσως μπορέσω καὶ νὰ τοῦ τό πῶ, τὸ ὄνειρό που εἶδα». Ἦρθε, λοιπόν, στὸ σπίτι… ὁ θεῖος ἔκανε περίπατο πάντοτε, τὸ ἀπόγευμα μία ὥρα. Ἀλλά, ἄργησε πολὺ ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ βιαζόταν ὁ π. Ἰωάννης, γιατὶ καθόταν μακριὰ στὴν Νέα Ἀμφιάλη, πάνω, μετὰ τὸν Περαία. Σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἦρθε ὁ θεῖος καὶ πήγανε μέσα… κάνανε μία ὥρα σχεδόν. Στὸ τέλος, λοιπόν, τοῦ λέει «Σεβασμιώτατε, σᾶς εἶδα ἕνα ὄνειρο, ἀλλὰ διστάζω νὰ σᾶς τό πω». «Ὄχι, θέλω νὰ μοῦ τὸ πῆτε… τὸ ἀπαιτῶ, θέλω νὰ μοῦ τὸ πῇς». Λέει «σᾶς εἶδα αὐτὸ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνειρο». Λέει «τὸ ξέρω, ἐκλήθην, θὰ φύγω, γι' αὐτὸ σὲ κάλεσα, νὰ ἐξομολογηθῶ»…*

---

[1] Περί τοῦ Πατρός Ἰωάννου βλέπε «Ἅγιος Ἰωάννης Ἀμφιάλης» τοῦ Καθηγητού τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Scranton Ἰω. Καλλιανιώτου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Λέγοντας «Ἐκκλησιολογία τοῦ πρ. Φλωρίνης» δὲν ἐννοοῦμε μία καινοφανῆ ἐκκλησιολογία ποὺ συνέλαβε καὶ συνέταξε ὁ πρ. Φλωρίνης, ἀλλὰ τὴ διαχρονικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία τῶν Ἁγίων Πατέρων, ὅπως τὴν παρουσίασε μετὰ τὴν ἡμερολογιακὴ μεταῤῥύθμιση ὁ ἐν λόγῳ Ἱεράρχης μας, ὁ τιθεὶς τὴν ψυχή του ὑπὲρ τῶν προβάτων καὶ διωχθεὶς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ὁ σύγχρονος αὐτὸς ὁμολογητὴς καὶ Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας.

Στὴν ἐργασία αὐτὴ φαίνεται ξεκάθαρα ἡ διδασκαλία τοῦ πρ. Φλωρίνης, γιὰ τὴ στάση τῶν Ὀρθοδόξων ἀπέναντι στὸ σχίσμα καὶ τὴν αἵρεση.

Ἡ ἔκφραση τῆς αἱρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, μέσα ἀπὸ μονομερεῖς ἐνέργειες (σὰν τὴν ἀθηναγόρεια ψευδοάρση τῶν ἀναθεμάτων κατὰ Παπικῶν ἢ τὴν προσέγγιση κάποιων Πατριαρχείων μὲ τοὺς Μονοφυσῖτες), ἀπὸ συλλείτουργα καὶ συμπροσευχές, ἀλλὰ καὶ μεμονωμένες διακηρύξεις αἱρετικῶν ἰδεῶν ἀπὸ ὁρισμένους Ἱεράρχες, καθιστᾷ τοὺς καινοτόμους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνόχως σιωπῶντες ἢ ἀδιαφόρως κοινωνοῦντες μὲ αὐτούς, ὑπόδικους σὲ μία ἐν τῷ μέλλοντι συγκληθεῖσα Οἰκ. Σύνοδο, ἑπομένως πρέπει ἤδη νὰ ἀντιμετωπίζονται ὡς δυνάμει αἱρετικοί, ὅπως ὡς δυνάμει σχισματικοὶ ἀντιμετωπίσθηκαν καὶ οἱ ἀλλάξαντες τὸ πατροπαράδοτο ἡμερολόγιο.

Ἑπομένως εἶναι ἀπαραίτητη ἡ σύγκληση Μεγάλης Συνόδου, ποὺ θὰ φέρει σὲ δίκη τοὺς ὑπόδικους ἐπὶ σχίσματι καὶ αἱρέσει, θὰ καταδικάσει τὸν Οἰκουμενισμὸ καὶ θὰ λυτρώσει ἀπὸ τὸ ἡμερολογιακὸ σχίσμα τὴν Ἐκκλησία. Οἱ ἐξ ὀρθοδόξων αἱρετικοὶ οἰκουμενισταὶ εἶναι μὲν αὐτοκατάκριτοι, καθ' ὅτι ἐὰν δὲν μετανοήσουν δὲν σῴζωνται - ἄλλο εἶναι νὰ ἔχουν ἀποκλεισθεῖ οἱ ἴδιοι ἐθελουσίως ἀπὸ τὴν καθαίρουσα καὶ ἁγιάζουσα Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ἄλλο νὰ ἔχουν ἀπωλέσει τὸ βάπτισμα ἢ τὴν ἱερωσύνη τους καὶ νὰ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ μυστήρια ποὺ τελοῦν - ἀλλὰ ἡ ἐν ἁγίῳ πνεύματι Σύνοδος θὰ καθορίσει τὴν ποινή τους καὶ θὰ κρίνει τὰ μυστήριά τους, εἴτε κατ' ἀκρίβεια εἴτε κατ' οἰκονομία, πάντως ἐν συνόλῳ, ἑπομένως μὲ ἀσφάλεια. Μὴ λησμονοῦμε ὅτι, παραδείγματος χάριν, ἡ 7η Οἰκ. Σύνοδος δέχθηκε, ἂν ὄχι ὅλους, πολλοὺς ἐκ τῶν Εἰκονομάχων μὲ λίβελλο μόνον. Εἶναι δυνατὸν νὰ δέχθηκε ὡς ἄκυρα τὰ ἀναρίθμητα μυστήρια ποὺ αὐτοὶ τέλεσαν;

Ὁ ἀγῶνας, λοιπὸν, τῶν Ὀρθοδόξων πρέπει νὰ κινεῖται ἐντὸς τῶν πλαισίων, ποὺ ὁρίζονται στὸν ΙΕ΄ Κανόνα τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου.

Οἱ θέσεις τοῦ ἀειμνήστου Πατρὸς Χρυσοστόμου παραμένουν ἐπίκαιρες στὶς μέρες μας, μέρες πονηρὲς καὶ μισάδελφες.

Αὐτοῦ ταῖς πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁ συγγραφέας

1. Τί εἶναι ἡ Ἐκκλησιολογία;

Λέγοντας Ἐκκλησιολογία ἐννοοῦμε τὴν ὀρθόδοξη διδασκαλία περὶ Ἐκκλησίας[2]. Ἡ Ἐκκλησιολογία τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ὁμολογεῖται στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως καὶ συγκεκριμένα στὸ 9ο ἄρθρο: (Πιστεύω) «Εἰς μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν».

2. Κατὰ τὸν πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομο, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ὁ ἡγέτης τῶν Ὀρθοδόξων τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου, ἡ ἡμερολογιακὴ μεταῤῥύθμιση προσέβαλε τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία;

Βεβαίως. Γράφει:

«Ὅτι δὲ ἡ μονομερὴς καὶ ἀντικανονικὴ μεταβολὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, προσκρούει καὶ πρὸς τὸ Δόγμα τῆς μιᾶς Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο εἶναι αὐταπόδεικτον, ἀφοῦ αὕτη διασπᾷ τὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας καὶ διαιρεῖ τοὺς χριστιανοὺς εἰς παλαιοημερολογίτας καὶ νεοημερολογίτας».

(Ἔκκλησις τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Δημητριάδος Γερμανοῦ, πρ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ Ζακύνθου Χρυσοστόμου, Πρὸς πάντα τὰ Θρησκευτικὰ καὶ Ἐθνικὰ Σωματεῖα τῆς Ἑλλάδος περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου - 1935)

«…ἡ μονομερὴς καὶ ἀντικανονικὴ μεταβολὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου δημιουργεῖ συνεπείας, ἀντιβαινούσας, καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ Σύμβολο τῆς πίστεως ἡμῶν. Διότι εἶναι γνωστόν, ὅτι ἓν ἐκ τῶν ἄρθρων τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως ἡμῶν εἶναι καὶ τὸ «εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν». Δὲν ἀρνούμεθα κατ' ἀρχήν, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, ἔγκειται εἰς τὴν δογματικὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς Θείας λατρείας. Ἀλλ' ἡ ἔννοια τοῦ ἑνὸς Δόγματος καὶ τῆς μιᾶς Θείας Λατρείας, δὲν εἶναι μόνον ξηρὰ γνῶσις καὶ θεωρία, ἀλλὰ βίωσις καὶ αἴσθημα, καὶ πρᾶξις, καὶ ταυτόχρονος καὶ ὁμοιόμορφος ἐκδήλωσις τούτου. Ὥστε, ὅταν τὸ κατὰ θεωρίαν καὶ γνῶσιν μία καὶ ἡ αὐτὴ Θεία λατρεία, δὲν βιοῦνται καὶ δὲν ἐκδηλοῦνται ἐν τῇ πράξῃ ταυτοχρόνως καὶ ὁμοιομόρφως, ἀλλὰ μερίζονται εἰς διαφόρους χρόνους καὶ μορφάς, δὲν δύναται πλέον λογικῶς νὰ ὑποστηρίξῃ τις ὅτι τὸ Δόγμα καὶ ἡ Θεία λατρεία διατηροῦσι τὴν ἰδιότηταν τοῦ ἑνιαίου. Διότι πῶς δύνανται οἱ Χριστιανοὶ τοῦ αὐτοῦ Δόγματος καὶ τῆς αὐτῆς Θείας λατρείας, νὰ ἀνήκωσιν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, ὅταν οἱ μὲν ἐκ

[2] *Ἰωάννης Καρμίρης, "Ἐκκλησιολογία", Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια (ΘΗΕ), τόμ. 5, ἐκδ. Μαρτῖνος Ἀθ., Ἀθῆναι 1964, στ. 529*

τούτων εὐφραίνονται καὶ πανηγυρίζωσι, καθ' ὃν χρόνον οἱ ἄλλοι νηστεύουσι καὶ ἐγκρατεύονται; Πῶς δύνανται λέγομεν, οἱ χριστιανοὶ οἵτινες ἔχουσι μίαν πίστιν, μίαν Θείαν λατρείαν, ἓν Βάπτισμα, ἕνα Κύριον, τὰ αὐτὰ Μυστήρια, νὰ λέγωσιν εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως ὅτι ἀνήκουσιν εἰς μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ὅταν οἱ μὲν ἐκ τούτων βαπτίζωσι τὸν Χριστὸν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἑορτάζοντες τὰ Θεοφάνεια, καθ' ὃν χρόνον οἱ ἄλλοι, καὶ δὴ οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ, δὲν ἑόρτασαν ἀκόμη οὔτε τὰ Χριστούγεννα, διανύοντες εἰσέτι τὸ στάδιον τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς μετανοίας, ὅπως μετὰ καθαρᾶς καρδίας καὶ ψυχικῆς ἀγαλλιάσεως ἑορτάσωσι τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Βάπτισιν Αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ;»

(Προκήρυξις τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Δημητριάδος Γερμανοῦ, πρ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ Ζακύνθου Χρυσοστόμου, Πρὸς τὸν ἐφημεριακὸν κλῆρον καὶ τοὺς μοναχοὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας – 1935)

«Κατόπιν πάντων τούτων τίς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου ἐδημιούργησε καὶ συνεπείας, αἵτινες ἔθιξαν ἐμμέσως καὶ αὐτὸ τὸ Δόγμα τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας; Οὗτος ἀκριβῶς καὶ ὁ κυριώτερος λόγος, δι' ὃν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὥρισαν καὶ διὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων καὶ ἐθέσπισαν ὅπως πᾶσα μεταβολὴ καὶ τροποποίησις ἑνὸς θεσμοῦ γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς σημασίας καὶ ἐννοίας, μὴ γίνηται μονομερῶς ἀλλὰ συγχρόνως ὑφ' ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν συνερχομένων εἰς Σύνοδον. Καὶ τοῦτο ἵνα μὴ διασπᾶται ἡ ἑνότης αὐτῶν καὶ ὁ σύνδεσμος τῆς εἰρήνης τῶν Χριστιανῶν».

(Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον ὡς κριτήριον τῆς Ὀρθοδοξίας – 1/7/1935)

«Κατὰ ταῦτα δὲν δύνανται οἱ νεοεορτολογῖται καὶ οἱ παλαιοεορτολογῖται, ἂν καὶ ἔχωσιν ἀμφότεροι τὴν αὐτὴν πιστὴν καὶ τὴν αὐτὴν θείαν λατρείαν, νὰ ἀνήκωσι πλήρως εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν Ἐκκλησίαν, ὅταν οὗτοι διατρέχωσιν εἰσέτι τὸ στάδιον τῆς Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς μετανοίας καθ' ὃν χρόνον ἐκεῖνοι ἑορτάζουσι Χριστούγεννα καὶ Φῶτα καὶ εὐφραίνονται. Αὕτη εἶναι κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην ἡ πλήρης καὶ ἀκριβὴς ἀντίληψις τῆς ἐννοίας καὶ τῆς σημασίας τοῦ Δόγματος τῆς ἑνότητος τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας».

(Ἀναίρεσις τοῦ «Ἐλέγχου» τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου - 1937)

«Τὸ ἡμερολόγιον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν δὲν σκοπεῖ νὰ καθορίσῃ τὴν ἀκριβῆ διαίρεσιν τοῦ χρόνου, ἀλλὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἑνότητα ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν

ταυτόχρονον τήρησιν τῶν νηστειῶν καὶ τῶν μυστηριακῶν καὶ λοιπῶν θρησκευτικῶν τελετῶν*. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καθωρίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου καὶ ἐθεσπίσθη ὁ Πασχάλιος Κανών, ὁ ἐνιαύσιος κύκλος τῶν ἑορτῶν, ἤτοι τὸ Κυριακοδρόμιον, οὕτως ὥστε νὰ ἑορτάζηται τὸ Πάσχα ταυτοχρόνως ὑφ' ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν πάντοτε κατόπιν τοῦ Νομικοῦ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων κατὰ τὸν 7ον Ἀποστολικὸν Κανόνα, αἱ δὲ λοιπαὶ ἑορταὶ κινηταί τε καὶ ἀκίνηται νὰ ἑορτάζωνται συγχρόνως ὑπὸ τῶν χριστιανῶν καὶ νὰ τελῶσι τὰ τῆς λατρείας αὐτῶν καὶ νὰ νηστεύωσι καὶ νὰ εὐφραίνωνται ταυτοχρόνως ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ὡς τέκνα πνευματικὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἧς δομήτωρ καὶ ἀρχηγὸς εἶναι εἷς καὶ ὁ αὐτός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἑώρταζον τὰς ἑορτὰς καὶ ἐτέλουν τὰς νηστείας καὶ τὰς θρησκευτικὰς ἁγνείας οὐχὶ ταυτοχρόνως, ἐδέησεν ὅπως οἱ Ἅγιοι καὶ Θεοφόροι Πατέρες ἐν Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, πρὸς τῷ καθορισμῷ τῶν δογμάτων καθορίσωσι διὰ τοῦ Πασχαλίου Κανόνος καὶ τοῦ ἑορτολογίου καὶ τὸν ταὐτόχρονον ἑορτασμὸν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν σύγχρονον τήρησιν τῶν νηστειῶν ἀνυψώσαντες εἰς περιωπὴν δόγματος τὴν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις περιλαμβάνεται εἰς τὸ 9ον ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως, τὸ «Εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν».*

(Τὸ ἡμερολόγιον ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν – 31/3/1938)

«Κατὰ ταῦτα τὸ ἡμερολόγιον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν χρησιμεύει οὐχὶ ὡς χρονόμετρον, ἀλλ' ὡς εἷς ἑνωτικὸς κρίκος εἰς τὴν χρυσῆν ἅλυσον ὅλων τῶν ἐπὶ μέρους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ὡς μία πυξὶς τῆς Ὀρθοδόξου θείας λατρείας».

(Κρίσεις ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος - 1946)

3. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καθαρὰ ἡμερολογιακὸ ζήτημα, ποίες ἦταν οἱ θέσεις τοῦ πρ. Φλωρίνης γιὰ τὴν αἱρετικὴ Ἐγκύκλιο τοῦ 1920, καὶ γενικῶς τὴν προσπάθεια γιὰ τὴν οἰκουμενιστικὴ ἕνωση μὲ τοὺς ἑτεροδόξους, ποὺ οὐσιαστικὰ ἐξυπηρετοῦσε ἡ ἡμερολογιακὴ μεταῤῥύθμιση;

Δὲν πρέπει νὰ γνώριζε τὴν Ἐγκύκλιο τοῦ 1920 τόσο ὁ ἴδιος, ὅσο καὶ οἱ ὑπόλοιποι Ἱεράρχες. Ὁ συνεργάτης του, Δημητριάδος Γερμανὸς ἀναφέρει τὸ 1927: «Ἐζήτησα τρὶς νὰ κατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα τῶν Πατριαρχείων καὶ δὲν κατετέθησαν, διὰ τοῦτο οὐδὲ ἀναγνώσθησαν, ἵνα διαφωτισθῶ ἐγὼ καὶ ἡ Ἱεραρχία». Ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ 1920, ἂν καὶ τυπώθηκε, δὲν διαδόθηκε καὶ

μόλις τὸ 1949 ἄρχισε σταδιακά νὰ γίνεται γνωστή, όταν ἀναδημοσιεύθηκε σὲ βιβλίο γνωστοῦ δογματολόγου[3].

Ὅμως ὁ πρ. Φλωρίνης εἶχε συλλάβει ὅτι ἡ ἀποδοχὴ τοῦ γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἐξυπηρετοῦσε «τὸν ταυτόχρονον ἑορτασμόν» Ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων, μὲ σκοπὸ τὴν ἕνωση αὐτῶν, ὅπως εὐαγγελιζόταν ἡ συγκεκριμένη Ἐγκύκλιος. Ἐπίσης, εἶχε γνώση καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ «Πανορθοδόξου Συνεδρίου» τοῦ 1923, τὸ ὁποῖο οὐσιαστικὰ ἔκανε πράξη τὴν ἡμερολογιακὴ μεταῤῥύθμιση ποὺ προανήγγειλε ἡ παραπάνω «Ἐγκύκλιος», καὶ στὸ ὁποῖο καθιερώθηκε - ὅπως γράφει ὁ ἴδιος ὁ πρ. Φλωρίνης στὸν Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας Νικόλαο - «ἡ ἀντορθόδοξος ἀρχή, ὅπως μία ἢ καὶ πλείονες ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ προβαίνωσι μονομερῶς εἰς διαῤῥυθμίσεις Ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν ἀφορόντων τὴν Καθόλου Ὀρθοδοξίαν χωρὶς αἱ λοιπαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ διακόπτωσι τὴν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτῶν, ἐξ' αἰτίας τῶν μεταῤῥυθμίσεων τούτων, ἃς διὰ λόγους Ἐκκλησιαστικοὺς καὶ Κανονικοὺς δὲν δύνανται αὗται νὰ ἐγκρίνωσι καὶ νὰ ἀποδεχθῶσι».

Δηλαδή, αὐτὸ τὸ «Πανορθόδοξο Συνέδριο» οὐσιαστικὰ ἀποδείχτηκε ἀντορθόδοξο, καὶ γιὰ τὸ λόγο ὅτι ἔκανε προαιρετικὲς στὶς ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες τὶς ἀποφάσεις του (ἐν προκειμένῳ γιὰ τὴ μεταῤῥύθμιση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου). Ἔτσι, διασπῶντας τὴν ἑνότητα τῆς Καθόλου Ὀρθοδοξίας, ἀχρήστευσε ταὐτόχρονα τὸ μέσο τῆς Ἀποτείχισης, ἀφοῦ δὲν μποροῦσαν οἱ ἄλλες Ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες δὲν δέχτηκαν τὸ γρηγοριανὸ ἡμερολόγιο, νὰ διακόψουν τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὶς καινοτομήσασες Ἐκκλησίες.

Ἔτσι, οἱ καινοτόμοι Μελέτιος Μεταξάκης καὶ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, γιὰ χάρη τῆς ψευδένωσης μὲ τοὺς ἑτεροδόξους διέσπασαν τὴν ἑνότητα τῶν Ὀρθοδόξων.

Γράφει χαρακτηριστικὰ ὁ πρ. Φλωρίνης:

«Ἀπόδειξις τούτου, Μακαριώτατε, εἶνε καὶ ἡ ζημία ἣν ὑπέστη ἡ Ὀρθοδοξία ἀπὸ ἓν παρεμφερὲς Ἐκκλησιαστικὸν Συνέδριον, ὅπερ κατ' ἀπομίμησιν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας συνεκάλεσεν ὁ ἀείμνηστος προκάτοχος Αὐτῆς (σ. σ. ἐννοεῖ τὸν Μελέτιο Μεταξάκη, ὄντως ἀείμνηστος λόγῳ τῶν κακῶν ποὺ ἐπέφερε στὴν Ἐκκλησία)*, ὡς Οἰκουμενικὸς τότε Πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἵνα ἐκμαιεύσῃ τὸ ἀμβλωθρίδιον τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας,* ***ἥτις διέσπασε τὴν ἑνότητα τῆς Καθόλου Ὀρθοδοξίας εἰς τὸν***

[3] *Ἰωάννης Καρμίρης, «Ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ αἱ σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς ἑτεροδόξους ἐκκλησίας καὶ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐκκλησιῶν», ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας», ἐκδ. Φοίνικος, Ἀθῆναι 1949, σελ. 38.*

ἑορτασμὸν τῶν ἑορτῶν καὶ θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ διήρεσε τοὺς Χριστιανοὺς εἰς δύο ἀντιθέτους Θρησκευτικὰς παρατάξεις.

…ἀπεφάσισε κατ' ἀρχὴν (σ. σ. ἐννοεῖ τὸ Συνέδριον) *τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου καὶ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τὰς ἀκινήτους μόνον ἑορτάς, ἐπιφυλαχθὲν τοῦτο ἐν προσεχεῖ μέλλοντι νὰ διαρρυθμίσῃ καὶ τὸν Πασχάλιον Κανόνα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου,* ***πρὸς προσέγγισιν, ὡς ἀπεφάνθη ὁ Πρόεδρος, τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς πρὸς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως καὶ εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς Βασιλίδος τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα****…*».

(Ἐπιστολὴ πρὸς Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Νικόλαον τόν Ε', Ἱεροσόλυμα 10-4-1935)

«*…παντὶ σθένει ἐπιδιώκει* (σ. σ. μιλᾷ γιὰ τὴν Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία) *τὴν ὁπωσδήποτε προσέγγισίν της μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας… Καὶ ἂν μὲν ἡ προσπάθεια αὕτη τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας* ***ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δικαίου καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας****, οὐδεὶς θὰ εἶχεν ἀντίῤῥησιν νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν ὑπ' Αὐτῆς ἐπιδιωκουμένην προσέγγισιν μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἡ προσέγγισις αὕτη ἐπιδιώκεται διὰ τῆς παραχωρήσεως πάντοτε ὀρθοδόξου ἐδάφους εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς κατακτητικὰς ἀξιώσεις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ φανατισμοῦ ταύτης ἐμμενούσης εἰς τὰς ἰδίας δοξασίας καὶ παραδόσεις. Ἀπόδειξις, ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διὰ τῶν ἑνωτικῶν τούτων προσπαθειῶν ἐπέτυχε νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Μελετίου καὶ τοῦ νῦν Πατριάρχου τῆς Ῥουμανίας Μύρωνος* ***την αναγνώρισιν τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν σὺν τῇ ἀποδοχὴ τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου****, ἐνῶ ἐξ ἀντιθέτου Αὕτη οὐδεμίαν ἔκαμεν ἀβαρίαν ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Αὐτῆς δοξασίας*».

(Ἔκθεσις πρὸς τὴν Διοικοῦσαν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος περὶ τῆς γνώμης τῶν Πατραρχεῖων Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων ἐν σχέσει πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον, Ἀθῆναι 10/11/1936)

«Τὸ ζήτημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου ἔχει βαθύτερα τὰ αἴτια καὶ ἐλατήριά του. Οἱ ἐμπνευσταὶ καὶ πρωτεργάται τούτου, οἷοι ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, στερούμενοι δυστυχῶς βαθέως ὀρθοδόξου πνεὺματος, ***ἐγένοντο ἐν γνώσει ἢ ἀνεπιγνώστως ὄργανα ξένων ἐπιθυμιῶν καὶ σκοπῶν, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ διάσπασις τῆς ἑνότητος τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν*** *καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἰδεολογίας ἀπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας Οἱ δύο οὗτοι Ταγοὶ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἁμιλλώμενοι εἰς δόξαν μεταρρυθμιστοῦ καὶ συγχρονισμένου Κληρικοῦ, ἀνεπέτασαν ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει τὴν σημαίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μεταῤῥυθμίσεων, ἀρχὴν ποιησάμενοι ἀπὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου,*

ὅπερ ἀποτελεῖ ἕνα τῶν ἑνωτικῶν κρίκων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν πυξίδα τῆς θείας λατρείας καὶ τῶν ἔργων τῆς πατρῴας πίστεως…

Εἶναι δὲ γνωστὴ εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Κύκλους ἡ ἐκκλησιαστικὴ δρᾶσις τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας οἷοι εἶναι ὁ Μελέτιος Μεταξάκης, καὶ ὁ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, ἀρχηγοί, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ὁ μὲν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀλεξανδρέων, ὁ δὲ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Οὗτοι ἐκδιωχθέντες ἐκ τῆς γειναμένης καὶ θρεψαμένης αὐτοὺς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἐπεκάθησαν ἐπὶ τῶν θρόνων τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν ***μὲ τὸν ἀπροκάλυπτον σκοπὸν νὰ ὁδηγήσωσιν αὐτὰς εἰς τὸν συγχρονισμόν, δηλαδὴ εἰς τὸν Καθολικισμὸν καὶ τὸν προτεσταντισμόν****. Διότι εἰς τίνα ἄλλον σκοπὸν ἀποβλέπουσιν αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ μεταῤῥυθμίσεις ἃς εἰσηγήθησαν ἐν τῷ κακῶς ὀνομασθέντι Πανορθοδόξῳ Συνεδρίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἱ δύο οὗτοι μεταῤῥυθμισταί, περὶ τῆς ἐνδυμασίας τῶν Κληρικῶν, τῆς ἀγαμίας τῶν Ἀρχιερέων, μὴ δευτερογαμίας τῶν χηρευόντων Ἱερέων, τῆς τροποποιήσεως τῶν νηστειῶν, τῆς συντομίας τῶν ἀκολουθιῶν, τῆς διαῤῥυθμίσεως τοῦ Πασχαλίου Κανόνος, τῆς προσαρμογῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὸ Γρηγοριανόν, καὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ὅλης Ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας καὶ τῆς προσαρμογῆς ταύτης πρὸς τὰς συγχρόνους ἀνάγκας τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς κοινωνίας; Ταῦτα πάντα τί ἄλλο σημαίνουσι, παρὰ τὸ νεωτεριστικὸν πνεῦμα τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν τῇ ἐπιπολαίῳ ἀντιλήψει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς, ἐνόμισαν ὅτι δύνανται νὰ μετακινήσωσι τὰ αἰώνια ὅρια ἃ ἔθεντο οἱ Ἅγιοι καὶ θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν; Τοὺς ῥηξικελεύθους τούτους μεταῤῥυθμιστὰς ἄριστα χαρακτηρίζει ὁ μέγας ἐν Πατριάρχαις καὶ Ἁγίοις Νικηφόρος ὁ ὁμολογητής, λέγων τὰ ἑξῆς: «οὗτοι τοὺς ὁσίους Πατέρας ἡμῶν καὶ Διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας κατευτελίζουσι καὶ φαυλίζουσι κατὰ μηδὲν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων πρός τε ἀρετὴν καὶ τὴν εἰς Θεὸν οἰκείωσιν διενηνυχέναι, ἀλλ' ὡσεί τινα καὶ τῶν πολλῶν ἕνα αὐτῶν ἕκαστον εἶναι περιθρυλοῦντες…* ***Σοφοὺς δὲ χειροτονοῦσιν ἑαυτοὺς οἱ σαρκοφιλόσοφοι καὶ παρὰ τῶν σπουδαστῶν ἐξιοῦσι καλεῖσθαι θεολόγοι οἱ κενολόγοι καὶ Χρυσόστομοι οἱ αἰσχρόστομοι…*** *οὕτω πάντα τῆς Ἐκκλησίας κατασείοντες ἔθη τε καὶ νόμους, καὶ Μυστήρια, τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας διαστρέφουσι (Ἀπολογητικὸς Μικρός, P.G. 100, 833)».*

(Τὸ ἐκκλησιαστικόν ἡμερολόγιον ὡς κριτήριον τῆς Ὀρθοδοξίας – 1/7/1935)

«…οἱ δύο μεγαλόσχημοι Κληρικοὶ καὶ ῥηξικέλευθοι καινοτόμοι, ὁ ἐκλιπὼν Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης καὶ ὁ ἐπιζῶν Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, εἶχον καὶ ἔχουσι κατὰ νοῦν νὰ προσαρμόσωσι καὶ τὸ Πασχάλιον τῶν 318 Ἁγίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἀης Οἰκουμενικῆς Συνόδου πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ἀδιαφοροῦντες ἂν θὰ καταπατηθῇ διὰ τῆς προσαρμογῆς ταύτης ὁ 7ος Ἀποστολικὸς Κανὼν καὶ

τὸ Θεόπνευστον κῦρος τῆς Συνόδου, ***εἰς ἓν μόνον ἀποβλέποντες ἤτοι εἰς τὴν μεγάλην ἐντύπωσιν ἣν θὰ παραγάγη δῆθεν εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ἡ μεγάλη χειρονομία καὶ πρωτοβουλίαν αὐτῶν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῶν μεγάλων Χριστιανικῶν ἑορτῶν!!! Ἔστω καὶ διὰ τῆς περιφρονήσεως τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν. Καὶ τοῦτο, διότι οὗτοι δὲν αἰσθάνονται τὸν ὀρθόδοξον παλμὸν καὶ διότι «ἠγάπησαν μᾶλλον τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων, ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ»*** *κατὰ τὴν Εὐαγγελικὴν ῥῆσιν (Ἰωάν. Κεφ. ΙΒ΄, 43)».*

(Ἀναίρεσις τοῦ «Ἐλέγχου» τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου - 1937)

«…ὁ πόλεμος οὗτος (σ. σ. Α΄ Παγκόσμιος*) λόγῳ συμμαχιῶν τῶν ἐμπολέμων Κρατῶν ἠνάγκασε τοὺς Ὀρθοδόξους νὰ συμπροσεύχωνται εἰς τὸ πολεμικὸν μέτωπον καὶ τὰς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν κακοδόξων Αἱρετικῶν καὶ Σχισματικῶν, τουθ ὅπερ ἀπαγορεύουσιν οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ Κανόνες, κατὰ τὴν αὐστηρὰν καὶ ἀκριβῆ ἔννοιαν τῆς Ὀρθοδοξίας. Τὸ τοιοῦτον ὅπερ ἐγένετο κατ' οἰκονομίαν λόγῳ τῶν ἐμπολέμων περιστάσεων ἐνεθάῤῥυνε τὸ μεταῤῥυθμιστικὸν καὶ νεωτεριστικὸν πνεῦμα ἐνίων ῥηξικελεύθων Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν καὶ ὤθησεν αὐτοὺς εἰς Ἐκκλησιαστικὰς μεταῤῥυθμίσεις* ***ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ προσεγγίσουν ἐκ παντὸς τρόπου τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως****. Τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τάς Ἐκκλησιαστικὰς ταύτας μεταῤῥυθμίσεις εἶχον δυστυχῶς δύο Ἕλληνες Ἱεράρχαι, ὁ μὲν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τότε καὶ εἶτα Ἀλεξανδρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Μελέτιος Μεταξάκης, ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος. Οἱ δύο οὗτοι φιλόδοξοι Κληρικοὶ μὴ ἐκτιμήσαντες δεόντως τὴν δύναμιν τοῦ βαθέος ὀρθοδόξου πνεύματος καὶ τὴν μεγάλην καὶ θείαν ἀποστολήν, ἣν κέκτηται ἡ Ὀρθοδοξία διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐνόμισαν ἐν τῇ ἀφελεῖ αὐτῶν συνειδήσει καὶ ἀβαθεῖ κρίσει ὅτι προσφέρουσιν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον προσεγγίζοντες ἐκ παντὸς τρόπου τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν πρὸς τάς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως, ἔστω καὶ διὰ τῆς θυσίας τοῦ ἀπέφθου τῆς ὀρθοδοξίας θησαυροῦ εἰς τὸν ὡς χρυσὸν λάμποντα ὀρείχαλκον τῶν Δυτικῶν Ἐκκλησιῶν. Οὕτω ὁ Πατριάρχης Μελέτιος ἐν συνεργασίᾳ καὶ συνεννοήσει πάντως μετὰ τοῦ συμβούλου καὶ συνεργάτου Αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν συνεκάλεσεν κατὰ Μάϊον τοῦ 1923 ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησιαστικὸν Συνέδριον, ὅπερ καὶ ἀπεκλήθει κακῶς πανορθόδοξον, διότι εἰς τοῦτο δὲν ἀντεπροσωπεύθησαν παρὰ μόνον αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ῥουμανίας καὶ μάλισται αἱ δύο τελευταῖαι διὰ λαϊκῶν ἀντιπροσώπων. Εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο ἔλαμπον διὰ τῆς ἀπουσίας αὐτῶν αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τῆς Ῥωσσίας, τῆς Κύπρου, τοῦ Θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ, τῆς Πολωνίας καὶ δὴ τὰ τρία Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἤτοι τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, προυτάθησαν ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου προέδρου Κυροῦ Μελετίου* ***οὐκ ὀλίγαι***

Ἐκκλησιασταὶ μεταῤῥυθμίσεις πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως προσαρμοσθῇ καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πρὸς τὰς συγχρονισμένας καὶ προοδευτικὰς κοινωνικὰς ἀντιλήψεις καὶ εὐχερανθῇ οὕτω ἡ προσέγγισις Αὐτῆς μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Δύσεως… *Ἐξ ἄλλου ἡ ἐκ παντὸς τρόπου ὡς ἐδηλώθη ἐν τῷ σχεδιαγράμματι τῶν μεταῤῥυθμίσεων προσέγγισις τῶν Ἐκκλησιῶν καθιστᾷ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς προφανῆ μὲν τὸν ἑνωτικὸν ζῆλον, ἀλλὰ διακυβεύει τὸ ἀκραιφνῶς ὀρθόδοξον πνεῦμα τῶν σχόντων τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Συνεδρίου, ἐννοούντων βεβαίως διὰ τῆς φράσεως ταύτης* ***τὸ ἐπεῖγον τῆς προσεγγίσεως καὶ μὲ τὴν θυσίαν ἀκόμη τῶν προαιωνίων καὶ σεπτῶν θεσμῶν τῆς Ὀρθοδοξίας***… *Τὸ ἑνωτικὸν τοῦτο πρόγραμμα ὁ Πατριάρχης Μελέτιος ἔχων ὡς σύμβουλον καὶ συνεργάτην καὶ τόν ποτε Διδάσκαλόν του, τὸν ὁμόφρονα Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν τὸν κ. Χρυσόστομον, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες, ἤρξατο ἀπὸ τῆς προσαρμογῆς τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὸ Γρηγοριανόν…».*
(Ὑπόμνημα ἀπολογητικὸν ὑπὲρ ἀναστηλώσεως τοῦ Πατρίου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου - 1945)

4. Γιὰ ποιὲς αἰτίες ἀποφάσισε τὸ 1935 νὰ ἀποτειχιστεῖ ἀπὸ τὴν καινοτομήσασα Ἱεραρχία καὶ νὰ ἀναλάβει τὴ διαποίμανση τῶν Ὀρθοδόξων τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου;

Μετὰ τὴν ἡμερολογιακὴ μεταῤῥύθμιση (1924) καὶ κατανοῶντας σταδιακὰ τοὺς πραγματικοὺς σκοποὺς αὐτῆς, προσπάθησε ποικιλοτρόπως μαζὶ μὲ ἄλλους Ἱεράρχες γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας στὸ πάτριο ἡμερολόγιο. Βλέποντας ὅτι τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ ὁ καινοτόμος Ἀρχιεπίσκοπος, ὅπως καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἱεράρχες, δὲν εἶχαν σκοπὸ νὰ συζητήσουν τὴν ἐπαναφορὰ στὰ παραδεδομένα, ἀποτειχίστηκε (1935) καὶ ἀνέλαβε τὴν ποιμαντορία τῶν Ὀρθοδόξων τοῦ πατρίου ἑορτολογίου.

Ἂς ἀφήσουμε ὅμως τὸν ἴδιο νὰ ἀπαντήσει:

«Ὁμολογοῦμεν ἐν εἴδει ἐξομολογήσεως, ὅτι ἐπὶ ἐνδεκαετίαν ὅλην διεξηγάγομεν ἐν τῷ βάθει τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως ἡμῶν μίαν φοβερὰν πάλην μεταξὺ δύο ἀντιῤῥόπων δυνάμεων, ὧν ἡ μία μᾶς ὑπηγόρευε νὰ ταχθῶμεν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν παλαιοημερολογιτῶν, ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων θεσμῶν, ἡ δὲ ἄλλη μᾶς ἀπέτρεπεν, ἐπισείουσα τὰς ὀλεθρίους συνεπείας τοῦ ἐπισήμου Ἐκκλησιαστικοῦ Σχίσματος, καὶ βαυκαλίζουσα πάντοτε μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς Ἱεραρχίας, θᾶττον ἢ βράδιον

ὑπὸ τοῦ ἀδηρίτου σθένους τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ὀρθοδοξίας, θὰ ἀναγκασθῇ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ Πατροπαράδοτον ἡμερολόγιον πρὸς εἰρήνευσιν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος. Ἀλλὰ δυστυχῶς, τῆς ἐλπίδος ταύτης ἀποδειχθείσης φρούδης, τῆς δὲ πλειοψηφίας τῆς Ἱεραρχίας, οὐ μόνον μετ' ἀναλγησίας, θεωμένης τὸν χωρισμὸν καὶ τὸν διαπληκτισμὸν τῶν τέκνων Της, ἀλλὰ καὶ εὐρυνούσης, τὸ χάσμα καὶ τὴν μισαδελφίαν τῶν χριστιανῶν διὰ τῆς καταδιώξεως τῶν παλαιοημερολογιτῶν, δὲν δυνάμεθα πλέον παρὰ νὰ ἐξέλθωμεν ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφεκτικῆς στάσεως ἡμῶν, καὶ νὰ ταχθῶμεν ἀπροκαλύπτως ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, ***διαθρυπτόμενοι ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ ἡγεσία ἡμῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὸν ἱερόν, θὰ φέρῃ ταχύτερον τὴν ποθεινὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου*** *καὶ ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας… Ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει ἡ πλειοψηφία τῆς Ἱεραρχίας ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἡμερολογιακὴν ταύτην καινοτομίαν, θέτουσα τὴν κακῶς ἐννοουμένην προσωπικὴν φιλοτιμίαν τῆς ὑπεράνω τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, καὶ τῆς εἰρηνεύσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ λαοῦ, τότε κηρρύτει ἑαυτὴν Σχισματικὴν ἀπέναντι τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν ἐμμενουσῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν παραδόσεων τῶν 7 Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Καὶ τότε εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι κανεὶς δὲν θὰ διστάσῃ τοὐλάχιστον μεταξὺ τοῦ θρησκεύοντος ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ ἀποκηρύξῃ τὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἱεραρχίας ὡς Σχισματικήν, ὡς ἀποσχίσασαν καὶ ἀποτειχίσασαν ἑαυτὴν τοῦ καθόλου ὀρθοδόξου κορμοῦ τῆς μιᾶς Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο δέ, θὰ ᾖ σύμφωνον καὶ πρὸς* ***τὸν 15ον Κανόνα τῆς ΑΒης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὸν ὑπαγορεύοντα τὴν ἀποκήρυξιν τοῦ πρώτου καὶ πρὸ τῆς Συνοδικῆς κρίσεως, ὅταν οὗτος ἀπροκαλύπτως καὶ γυμνῇ τῇ κεφαλῇ κηρύττῃ ἐπ' Ἐκκλησίας καὶ διδάσκῃ παρ' ἃ οἱ Θεῖοι Πατέρες ἐν Οἰκουμενικαῖς καὶ Τοπικαῖς Συνόδοις ἐθέσπισαν καὶ ὡς ὀρθοδόξους θεσμοὺς καὶ Κανόνας καθιέρωσαν.*** *Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν θὰ εἴμεθα ἡμεῖς ὑπαίτιοι τοῦ σχίσματος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀξιοκατάκριτοι ὡς δημιουργοὶ σχίσματος ἀλλὰ καὶ ἐπαίνων ἄξιοι τοῖς ὀρθοδόξοις πρεπόντως ὡς σπουδάσαντες νὰ σώσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν σχισμάτων καὶ μερισμῶν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Ὡς ἐπιστέγασμα δὲ τῆς παρούσης ἡμῶν διαμαρτυρίας, παραθέτομεν καὶ τὸν προῤῥηθέντα Κανόνα ἔχοντα ὡς ἑξῆς: «Ταῦτα ἐσφράγισταί τε καὶ ὥρισται περὶ τῶν προφάσει τινῶν ἐγκλημάτων τῶν οἰκείων ἀφισταμένων προέδρων, καὶ σχίσμα ποιούντων, καὶ τὴν ἕνωσιν τῆς Ἐκκλησίας διασπώντων. Οἱ γὰρ διὰ αἵρεσίν τινα, παρὰ τῶν ἁγίων Συνόδων ἢ Πατέρων κατεγνωσμένην, τῆς πρὸς τὸν πρόεδρον κοινωνίας ἑαυτοὺς διαστέλλοντες, ἐκείνου δηλονότι τὴν αἵρεσιν δημοσίᾳ κηρύττοντος, καὶ γυμνῇ τῇ κεφαλῇ ἐπ' Ἐκκλησίας διδάσκοντος, οἱ τοιοῦτοι οὐ μόνον τῇ κανονικῇ ἐπιτιμήσει οὐχ ὑπόκεινται, πρὸ Συνοδικῆς διαγνώσεως, ἑαυτοὺς τῆς πρὸς τὸν καλούμενον Ἐπίσκοπον κοινωνίας ἀποτειχίζοντες, ἀλλὰ καὶ τῆς πρεπούσης τιμῆς τοῖς ὀρθοδόξοις*

ἀξιωθήσονται… οὐ Σχίσματι τὴν ἕνωσιν τῆς Ἐκκλησίας κατέτεμον, ἀλλὰ Σχισμάτων καὶ μερισμῶν τὴν Ἐκκλησίαν ἐσπούδασαν ῥύσασθαι».
(Διαμαρτυρία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Δημητριάδος Γερμανού, πρ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ Ζακύνθου Χρυσοστόμου, Πρὸς τάς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ μονομερεῖ καὶ ἀντικανονικῇ εἰσαγωγῇ τοῦ νέου ἡμερολογίου, Ἀθῆναι 1935)

«…διότι εἰς τὴν ἀποκήρυξιν τῆς Διοικούσης Συνόδου καὶ τὴν ἀποκοπὴν πάσης Ἐκκλησιαστικῆς ἐπικοινωνίας ἡμῶν μετ' Αὐτῆς, προέβημεν οὐχὶ διὰ λόγους προσωπικῆς ἐμπαθείας καὶ φιλαρχίας, ἀλλὰ ***διὰ λόγους ἐκκλησιαστικοὺς καὶ Κανονικοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν παραβίασιν ῥητῶν Συνοδικῶν Διατάξεων καὶ Ἀποστολικῶν Κανόνων ὡς καὶ εἰς τὴν παραβίασιν ἐμμέσως τοῦ Δόγματος τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας».***
(Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον ὡς κριτήριον τῆς Ὀρθοδοξίας – 1/7/1935)

«Δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονῆται ὅτι τὸ πολίτευμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἶναι Συνταγματικὸν καὶ οὐχὶ Μοναρχικόν, ὅπως τὸ τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας, ἢ Δημοκρατικόν, ὅπως τῶν Διαμαρτυρομένων. Τὸ Σύνταγμα δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀποτελοῦσι πρὸς τοῖς δόγμασι καὶ αἱ παραδόσεις καὶ αἱ Ἀποστολικαὶ καὶ Συνοδικαὶ Διατάξεις καὶ ἑπομένως πᾶσα μονομερὴς καὶ αὐθαίρετος Ἐκκλησιαστικὴ διαῤῥύθμισις, θίγουσα τοὺς Κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, ἀντίκειται πρὸς αὐτὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Σύνταγμα καὶ ὡς τοιαύτην δέον νὰ μὴ γίνηται ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῶν πιστῶν τῶν ἀγρύπνων τούτων φρουρῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συντάγματος. Οὕτως ἡμεῖς νομοταγεὶς ὄντες πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Σύνταγμα καὶ θέλοντες νὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς τὸν ὅρκον, ὃν ἐδώκαμεν γενόμενοι Ἀρχιερεῖς περὶ τῆς ἀλωβήτου καὶ ἀπαραμειώτου διατηρήσεως τῆς ἐμπιστευθείσης ἡμῖν Ὀρθοδόξου παρακαταθήκης, δὲν ἐστέρξαμεν νὰ συμμορφωθῶμεν πρὸς μίαν ἀντικανονικὴν καὶ ἀντισυνταγματικὴν ἀπόφασιν τῆς Διοικούσης Συνόδου καὶ διεκόψαμεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτῆς καὶ πρὸ Συνοδικὴς διαγνώμης συνωδᾷ τῷ ΙΕ΄ Κανόνι τῆς ΑΒ Συνόδου καὶ τοῦτο, ***ἵνα μὴ μετέχωμεν τῆς εὐθύνης διὰ τὴν ἀντικανονικῶς εἰσαχθεῖσαν ἑορτολογικὴν καινοτομίαν».***
(Τὸ ἡμερολόγιον ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν – 31/3/1938)

«Εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι ἡμεῖς δὲν ἐπανεστατήσαμεν κατὰ τῆς Κανονικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, οὔτε κατὰ τῆς ἐννοίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἁπλῶς διεκόψαμεν τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Δ. Συνόδου κατὰ τὸν Α΄ Κανόνα τοῦ Μ. Βασιλείου, διενεχθέντες διὰ ζήτημα ἐκκλησιαστικῶς ἰάσιμον , ὄχι διὰ λόγους προσωπικούς, ἀλλὰ διότι αὕτη διὰ τῆς ἑορτολογικῆς καινοτομίας παρεξέκλινε τῶν Κανόνων καὶ τῶν

Παραδόσεων καὶ διότι ***ἡμεῖς δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ γίνωμεν κοινωνοὶ τῆς εὐθύνης διὰ τὴν παρέκκλισιν ταύτην καὶ τὴν διάσπασιν τῆς ἑνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Χριστιανῶν ἐν τῷ ἑορτασμῷ τῶν ἑορτῶν****. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ νὰ διακόψωμεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ πρώτου καὶ πρὸ Συνοδικῆς διαγνώμης παρέχει εἰς ἡμᾶς ὁ 15ος Κανὼν τῆς ΑΒ΄ Συνόδου… Ὥστε ἡμεῖς δὲν ὑπήρξαμεν ποτὲ ἐπαναστάται κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ στυλοβάται καὶ ἀμύντορες τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων μὴ δειλιάσαντες πρὸς περιφρούρησιν τούτων νὰ ὑποστῶμεν περὶ τὰς δυσμὰς τοῦ βίου ἡμῶν καὶ αὐτὴν τὴν ἐξορίαν».*
(Ἀπολογία εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν – Ἀθῆναι 29/3/1940)

«Διότι ***ἡ διακοπὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπικοινωνίας ἑνὸς Κληρικοῦ μετὰ τῆς Προϊσταμένης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἐμπιπτούσης εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς αἱρέσεως, ὡς θιγούσης τὴν ἑνότητα τῆς Καθόλου Ὀρθοδοξίας καὶ τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν, ὅπως εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν, οὐ μόνον δὲν τυγχάνει καταδικαστέα ὑπὸ τῶν Κανόνων, ἀλλὰ καὶ ἐπαινετέα, ἅτε ἀποσοβοῦσα μέγα κακὸν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ προλαμβάνουσα τὸ Σχίσμα μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν*** *(Καν. 15ος ΑΒ΄ Συν.)».*
(Ἔφεσις πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον – Ἀθῆναι 1/10/1940)

«… (σ. σ. οἱ τρεῖς ἀποτειχισθέντες Ἀρχιερεῖς) *ἐδήλωσαν ἐν εἴδει διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Διοικοῦσαν Σύνοδον, ὅτι διακόπτουν μετ' Αὐτῆς πᾶσαν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν, μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὦσι μετ' Αὐτῆς συνυπεύθυνοι διὰ τὴν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν, ἀντικειμένην εἰς τοὺς Κανόνας καὶ τὸ ἀκραιφνὲς τῆς Ὀρθοδοξίας πνεῦμα. Ἐστήριξαν δὲ τὴν τοιαύτην διακοπὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπικοινωνίας ἐπὶ τοῦ 15ου Κανόνος τῆς ΑΒ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τοῦ 3ου τῆς Γ΄ Οἰκουμενικῆς,* ***τοὺς διακελεύοντας τοὺς ἱσταμένους Κληρικοὺς ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, μηδαμῶς ὑπακούειν εἰς τοὺς ἐκ τούτων ἀφισταμένους Ἐκκλησιαστικοὺς Ἄρχοντας καὶ Ταγοὺς****».*
(Ἀκριβὴς Θέσις τοῦ Ἡμερολογιακοῦ Ζητήματος - Ἀθῆναι, 1950)

5. Μὲ τὴν Ἀποτείχιση καὶ τὶς ἐπισκοπικὲς χειροτονίες τοῦ 1935 ποὺ ἀκολούθησαν, προέβη σὲ δημιουργία δεύτερης Ἐκκλησίας ἐν Ἑλλάδι, ὅπως κατηγοροῦν οἱ νεοημερολογῖτες; Πίστευε δηλαδὴ ὁ ἀείμνηστος ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι τοῦ πατρίου ἑορτολογίου ἀποτελοῦν ξεχωριστὴ Ἐκκλησία;

Κατηγορηματικὰ ὄχι! Ἡ Ἀποτείχιση εἶχε ὡς σκοπὸ νὰ θεραπεύσει τὸ ἡμερολογιακὸ σχίσμα, ποὺ δημιούργησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος

Παπαδόπουλος καὶ νὰ ἐπανέλθει ἡ Ἱεραρχία στὴν πρὸ τοῦ 1924 κατάσταση. Αὐτὸ φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ κείμενο τῆς «Ἀποκήρυξης», ποὺ ἀπέστειλαν οἱ τρεῖς μητροπολῖτες στὴν καινοτομήσασα Ἰεραρχία, τὸ ὁποῖο κλείνει ὡς ἑξῆς: «*Ταῦτα φέροντες εἰς γνῶσιν τῆς Διοικούσης Ἱεραρχίας, διά χρηστῆς* ***ἔχομεν ἐλπίδος, ὅτι αὕτη****, συναισθανομένη τήν μεγίστην εὐθύνην, ἣν ὑπέχει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καί τοῦ Ἔθνους, ὅπερ διήρεσεν εἰς δύο ἀντιθέτους θρησκευτικὰς μερίδας,* ***θά ἀναθεωρήση*** *τήν σχετικήν ἀπόφασίν της περί τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἐκκλησίας* ***καί θά ἀγαθυνθῇ νά ἐπαναφέρη*** *τό Ὀρθόδοξον καί πάτριον ἐκκλησιαστικόν ἑορτολόγιον, διατηρουμένου διά τήν πολιτείαν τοῦ νέου ἡμερολογίου πρός ἀναστήλωσιν τῆς Ὀρθοδοξίας καί εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Ἔθνους, διατελοῦμεν*». Μάλιστα ἀπέφυγαν ἐπὶ δεκαήμερο νὰ τελέσουν ὁποιαδήποτε λειτουργικὴ πράξη, ἀναμένοντας προσέγγιση τῆς Διοικούσης Ἱεραρχίας γιὰ ἐξεύρεση λύσης. Ἀκόμη καὶ οἱ τέσσερις νέοι ἐπίσκοποι ποὺ χειροτονήθηκαν ἦταν τιτουλάριοι[4] καὶ ἡ χειροτονία τοὺς ἔγινε γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσει τοὺς περίπου ἕνα ἑκατομμύριο τότε πιστούς.

Ἑπομένως δὲν μιλᾶμε γιὰ ξεχωριστὴ Ἐκκλησία (ἰδέα τοῦ Χρυσοστόμου Παπαδόπουλου γιὰ νὰ πετύχει τὴ δίωξή τῶν Παλαιοημερολογιτῶν ἀπὸ τὶς κρατικὲς ἀρχές), ἀλλὰ γιὰ ξεχωριστή, προσωρινοῦ χαρακτῆρα, Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ[5].

Τὰ κείμενά του μᾶς διαφωτίζουν ἀκόμα μία φορά:

«…(ὁ Δημητριάδος Γερμανός, ὁ γράφων τὰ ἀκόλουθα πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος καὶ ὁ Ζακύνθου Χρυσόστομος) ἀνεπετάσαμεν εὐθαρσῶς καὶ μεγαλοφρόνως, ***οὐχὶ τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας*** *κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν Χριστιανῶν, ὅπως ἐκεῖνοι* (σ. σ. Παπαδόπουλος καὶ Μεταξάκης), ***ἀλλὰ τὸ ἔνδοξον καὶ τετιμημένον λάβαρον τῆς ἑνώσεως τῆς διασπασθείσης Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς εἰρηνεύσεως τῆς Ἐκκλησίας*** *ἐν τῷ ἐδάφει τῶν σεπτῶν παραδόσεων καὶ τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων. Ἐφ' ᾧ καὶ διὰ τοῦ ἀποκηρυκτικοῦ ἡμῶν ἐγγράφου πρὸς τὴν Διοικοῦσαν Σύνοδον* ***ἐκαλοῦμεν Αὐτήν, ὅπως ἐπανέλθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ὀρθοδοξίας*** *διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ ὀρθοδόξου ἑορτολογίου ἐν τῇ θείᾳ Λατρείᾳ. Συγχρόνως δὲ ἀπεφύγομεν ἐπὶ δεκαήμερον νὰ τελέσωμεν λειτουργικήν τινα πρᾶξιν* ***ἵνα***

---

[4]. *«Τιτουλάριος, λέγεται ὁ κατέχων τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπισκόπου μὴ ἀσκῶν ὅμως Διοικητικὴν Ἐξουσίαν» (πρ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἐγκύκλιος, Βαρυπόμπη 15/28-7-1954)*

[5] *Προσωρινοῦ χαρακτῆρα, διότι ἂν ἡ ἀποκλίνουσα ἀπὸ τὴν γνησία Ὀρθοδοξία Ἱεραρχία σήμερα, ἐπανέλθει στὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο καὶ καταδικάσει τὸν Οἰκουμενισμό, κόβωντας κοινωνία μὲ τοὺς αἱρετικούς, δὲν θὰ ὑπάρχει πλέον λόγος γιὰ ξεχωριστὴ Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή.*

μὴ ἀποκλείσωμεν καὶ ἐν τῇ ὑστάτῃ στιγμῇ τὴν ἐλπίδα τῆς προσεγγίσεως *καὶ τῆς συνεννοήσεως μετὰ τῆς Διοικούσης Συνόδου πρὸς πρόληψιν τῶν συνεπειῶν τοῦ ἐπισήμου πλέον Σχίσματος, ἀλλ' εἰς μάτην.*
…Τὴν ἔννοιαν τῆς ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀποτελεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἱεραρχῶν ἀλλὰ τὰ Δόγματα καὶ αἱ παραδόσεις ἃς παρελάβομεν ἡμεῖς παρὰ τῶν 7 Οἰκουμενικῶν Συνόδων, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ ἀλάνθαστον τῆς ὀρθοδοξίας Κριτήριον. Διὸ καὶ πᾶσα παρέκκλισις ἐκ τῶν παραδεδομένων ὑπὸ τῶν 7 Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀποτελεῖ διὰ πᾶσαν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἑπομένως καὶ διὰ τὴν Αὐτοκέφαλον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ μίαν ἀνταρσίαν ἀνεξαρτήτως ὅλως τοῦ ἀριθμοῦ τῆς μερίδος, ἥτις ἐπιχειρεῖ τὴν παρέκκλισιν ταύτην καὶ τῆς μερίδος ἥτις μένει πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις».
(Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον ὡς κριτήριον τῆς Ὀρθοδοξίας – 1/7/1935)

«*…οἱ κανόνες δίδουν εἰς τὰ ἄτομα τὸ δικαίωμα μόνον ν' ἀποκηρύξουν τὸν Πρῶτον ἐξερχόμενον τῶν ὁρίων τῶν παραδόσεων καὶ νὰ διακόψωσι πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτοῦ καὶ πρὸ συνοδικῆς διαγνώμης καὶ νὰ καταγγείλωσιν αὐτὸν εἰς* ***πανορθόδοξον Σύνοδον, μόνην ἁρμοδίαν νὰ δικάσῃ καὶ νὰ καταδικάσῃ αὐτὸν καὶ νὰ κηρύξῃ αἱρετικὸν ἢ σχισματικόν****. Τοῦτο ἐπράξαμεν καὶ ἡμεῖς στοιχοῦντες τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς κανόσι καὶ δὴ τῷ 15ῳ τῆς ΑΒ' Οἰκουμενικῆς».*
(Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Κυκλάδων κυρὸν Γερμανὸν Βαρυκόπουλον – Ἀθῆναι 9/11/1937)

«*Τὰς τοιαύτας ἀδικίας καὶ παρανομίας τῆς Ἐκκλησίας βλέποντες ἡμεῖς καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωμεν δι' αὐτὰς βεβαρυμένην τὴν συνείδησιν ἡμῶν, ἀφοῦ μάτην πολλάκις εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας παρεκαλέσαμεν αὐτήν, ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὸ πάτριον ἑορτολόγιον καὶ ἑνώσῃ τοὺς Χριστιανοὺς διὰ τῆς ἄρσεως τοῦ προξενηθέντος σκανδάλου, ἤχθημεν μετὰ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ κηρύξωμεν δι' ἐγγράφου ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν Ἐκκλησιαστικῇ ἀκοινωνησίᾳ μετὰ τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας καὶ να δώσωμεν μίαν ποιμαντορικὴν προστασίαν πρὸς τὴν μερίδαν τῶν ἀκολουθούντων τὸ πάτριον ἑορτολόγιον, ὅπερ ἐθέσπισεν ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. Ὁμολογητέον ὅτι ἤχθημεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην οὐχὶ διότι ἐπεδιώκομεν προσωπικὰς βλέψεις καὶ φιλοδοξίας, ὡς διέδοσεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀλλά, διότι ἠλπίζομεν νὰ ἐκβιάσωμεν διὰ τοῦ τρόπου τούτου αὐτὸν νὰ καλέσῃ τὴν Ἱεραρχίαν καὶ να θέσῃ ὑπὸ τὴν κρίσιν Αὐτῆς τὸ ἔγγραφον τῆς ἀκοινωνησίας ἡμῶν ὡς καὶ ὅλον ἐν γένει τὸ ζήτημα τὸ ἡμερολογιακόν. Δὲν ἐφανταζόμεθα δὲ ποτέ, ὅτι ἡ Διοικοῦσα Σύνοδος θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἔκπτωσιν ἡμῶν ἐκ τῶν θρόνων, ἄνευ διαδικασίας ἡμῶν κατὰ τοὺς Κανόνας καὶ τὸ Καταστατικὸν καὶ τὴν κήρυξιν ἕως τέως Μητροπολιτῶν καὶ ὡς ὑποδίκων ἐνώπιον Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Διότι δυοῖν θάτερον ἢ ἐνέκρινε ἡ Διοικοῦσα Σύνοδος τὸ*

ἀποκοινωνητικὸν ἡμῶν ἔγγραφον, ὅπερ ἦν κατωχυρωμένον διὰ λόγων Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Κανονικῶν καὶ ἑπομένως δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ δικάσῃ ἡμᾶς, ὡς μὴ ὑπαγομένους πλέον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ δοσιδοκίαν αὐτῆς ἢ δὲν ἐνέκρινε τοῦτο ὁπότε ἔδει νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν Κανονικὴν καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικονομίας προβλεπομένην διαδικασίαν, ἵνα ἐπιβάλῃ ἡμῖν τὴν ποινὴν τῆς ἐκπτώσεως. Ἡμεῖς ἔχοντες ὑπόψιν τοὺς Κανόνας καὶ τὸ Καταστατικὸν ἐκ τῆς κηρύξεως ἡμῶν ὡς ἐκπτώτων ἄνευ διαδικασίας τινός, ἤχθημεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Διοικοῦσα Σύνοδος ἐνέκρινεν τὸ ἀποκοινωνητικὸν ἡμῶν ἔγγραφον, ὁπότε ἔδει νὰ μεριμνήσωμεν καὶ ἡμεῖς ***ὡς προσωρινὴ*** *πλέον Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῶν παλαιοημερολογιτῶν διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας αὐτῶν, πρώτη ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ ἀνάδειξις Ἐπισκόπων εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ τμήματα, ὅπου ὑπῆρχον συμπαγεῖς μᾶζαι παλαιοεορτολογιτῶν. Ἰδοὺ διατὶ προέβημεν εἰς χειροτονίαν τεσσάρων Ἐπισκόπων, καθ' ὃ εἴχομεν δικαίωμα ἐκ τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων. Εἰς τὴν χειροτονίαν ταύτην τῶν Ἐπισκόπων προέβημεν καὶ διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν ὀκτακοσίων καὶ πλέον Παραρτημάτων τῶν παλαιοημερολογιτῶν ἐν ταῖς διαφόροις ἐπαρχίαις, ἀλλὰ καὶ ἵνα δώσωμεν εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐννοήσῃ καὶ ἐκτιμήσῃ δεόντως τὴν σοβαρότητα τοῦ ἐγχειρήματος ἡμῶν,* ***ἀποσκοποῦντος τὴν ἄρσιν τοῦ σκανδάλου καὶ τὴν ἕνωσιν τῶν Χριστιανῶν, διὰ τῆς ἀναστηλώσεως τῆς Ὀρθοδόξου καὶ αἰωνοβίου ἑορτολογικῆς παραδόσεως*»**.
(Τὸ ἡμερολόγιον ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν – 31/3/1938)

«***Οὐδεὶς ποτὲ τῶν ἐγκρατῶν τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, καὶ τῶν ἐχόντων ὀρθόδοξον παλμὸν δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ σοβαρῶς, ὅτι οἱ Παλαιοημερολογῖται ἀποτελοῦν δευτέραν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐν τῷ Κράτει, ἀλλὰ τὴν πατροπαράδοτον καὶ Ἀκαινοτόμητον Αὐτοκέφαλον Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος***. *Διότι, ὅσῳ καὶ ἂν παρουσιάζωνται κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ἐκδήλωσιν τῆς πίστεως, ὡς ἔχοντες ἰδίαν λατρείαν, ἰδίους εὐκτηρίους οἴκους, καὶ ἰδίους Λειτουργούς, οὐχ ἧττον ὅμως οὗτοι, καίτοι διατελοῦν ἐν ἀκοινωνησίᾳ πρὸς τὴν καινοτομήσασαν Ἱεραρχίαν, ὡς ἐχόμενοι στεῤῥῶς τῶν Παραδόσεων καὶ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ἀποτελοῦν ἐν τῇ Κανονικότητι,* ***οὐχὶ ἰδιαιτέραν Ἐκκλησίαν ἐκείνης μεθ' ἧς διέκοψαν προσωρινῶς διὰ λόγους Κανονικοὺς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν, ἀλλὰ τὴν ἀνύστακτον φρουρὰν, τὴν ἀγρύπνως φρυκτωρούσαν ἐπὶ τῶν ἀδαμαντίνων ἐπάλξεων τῆς Μιᾶς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.*** *Ὁ ἐν λόγῳ Εἰσαγγελεὺς, δοὺς πίστιν εἰς τὴν ἐσφαλμένην καὶ ἀντικανονικὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἀποβιώσαντος Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, καθ' ἣν ἄνευ ἐκκλησιαστικῶν λόγων ἐπανεστάτησαν δῆθεν οἱ Παλαιοημερολογῖται κατὰ τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας, πήξαντες ἰδίους Ναούς, καὶ μὴ δυνάμενος ἐλλείψει θεολογικῆς*

μορφώσεως νὰ διακρίνῃ, ποία εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς ἑνότητος μιᾶς Ἐκκλησίας καὶ ποία τὰ τῆς διαιρέσεως καὶ ἀποσχίσεως αὐτῆς, ἀπεφάνθη, ὅτι οἱ Παλαιοημερολογῖται, διακόψαντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Διοικούσης Ἱεραρχίας, λόγω τῆς ἑορτολογικῆς καινοτομίας, ἀπετέλεσαν καὶ ἰδίαν Ἐκκλησίαν. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, διότι ἐκ τῆς διακοπῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπικοινωνίας μερίδος τινὸς λαϊκῶν καὶ Κληρικῶν μετὰ τῆς Διοικούσης Ἱεραρχίας, λόγῳ ἐκκλησιαστικῆς διαφωνίας καὶ μὴ συμμορφώσεως τούτων πρὸς ἀντικανονικήν τινα ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ συναγάγῃ τις κανονικῶς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ διαφωνήσασα καὶ διακόψασα προσωρινῶς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Διοικούσης Ἱεραρχίας μερὶς ἀπετέλεσε καὶ ἰδίαν Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ Σχισματικὴν, ὡς ἐνησμενίσθη δυστυχῶς να ἀποκαλέσῃ αὐτὴν τὸ Συνοδικὸν Δικαστήριον, τὸ δικάσαν καὶ καθαιρέσαν τοὺς Ἐπισκόπους Μεγαρίδος, Διαυλείας, Κυκλάδων καὶ Βρεσθένης. Τὰς Ἐκκλησίας συνιστᾷ καὶ χωρίζει, οὐχὶ μία μερὶς Χριστιανῶν, διαφωνοῦσα εἴς τι Ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα πρὸς τὴν Δ. Ἱεραρχίαν, καὶ ἐν καταστάσει ἐκκλησιαστικῆς ἀκοινωνησίας διατελοῦσα, οὔτε καὶ μία ἐπὶ μέρους Ἐκκλησία ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπὸ τῶν Κανόνων, τοῦτο μόνον οἱ ἔχοντες Προτεσταντικὰς ἀντιλήψεις δύνανται να διϊσχυρίζωνται μὲ σοβαρότητα, ἀλλὰ ὅλη ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, συνερχομένη εἰς Πανορθόδοξον Σύνοδον. Ἀπόδειξις ὅτι τὸ Βουλγαρικὸν Σχίσμα δὲν τὸ ἐκήρυξε μόνον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἂν καὶ εἶχε τότε 85 Ἐπαρχίας, ἀλλὰ Μία Μεγάλη Τοπικὴ Σύνοδος, συνελθοῦσα τῷ 1872 ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἑπομένως ἡ μερὶς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, μὴ συσταθεῖσα καὶ ἀναγνωρισθεῖσα ὡς ἰδία Ἐκκλησία ὑπὸ μιᾶς Πανορθοδόξου Συνόδου, δὲν δύναται νὰ ἀποτελῇ ἰδιαιτέραν Ἐκκλησίαν ἐκείνης, ἐξ ἧς ***προσωρινῶς ἀπέσχισεν ἑαυτήν, ἵνα μὴ καταστῇ συνένοχος μὲ τὴν Ἱεραρχίαν διὰ τὴν μονομερῆ καινοτομίαν****. Καὶ οὐ μόνον ἡ μερὶς αὕτη δὲν διχάζει τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν φαεινὴν καὶ ἀλύμαντον πλευρὰν τῆς Ὀρθοδόξου ἐννοίας Αὐτῆς. Ὥστε ἡμεῖς, οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ ἐκ παραδόσεως ἑορτολογικὸν καθεστὼς καὶ σεβόμενοι, ὡς ὀφείλομεν, μᾶλλον τὰς Ἀποστολικὰς καὶ Συνοδικὰς Διατάξεις, παρὰ τάς ἀντικανονικὰς τῆς Ἱεραρχίας ἀποφάσεις, οὐ μόνον* ***δὰν ἀποτελοῦμεν ἰδιαιτέραν Σχισματικὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας ἡμεῖς διεσώσαμεν τὰ χρυσόβουλλα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων καὶ συνεχίζομεν τὴν Ἱστορίαν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς Ὀρθοδοξίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας***».
(Ἀπολογία εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν – Ἀθῆναι 29/3/1940)

«Ἡ ἀντίληψις, καθ' ἣν δικαιοῦνται τὰ ἄτομα, εἴτε κληρικοί, εἴτε λαϊκοὶ νὰ ἱδρύωσιν ἰδιαιτέραν ἐκκλησίαν ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ὄζει Προτεσταντισμοῦ, ὅστις ὡς γνώμονα καὶ στάθμην ἀκριβῆ τῆς θείας Ἀληθείας δὲν θεωρεῖ τὴν κρίσιν καὶ τὴν γνώμην τῆς ὅλης

Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀτόμων, ἐκπροσωπούντων καὶ τούτων, κατὰ τὴν προτεσταντικὴν ἐκδοχὴν, τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

…Κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν σχετικῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ὅταν ὁ Προϊστάμενος ἢ τὸ πλεῖστον τῶν Ἀρχιερέων μιᾶς ἀνεγνωρισμένης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μίαν καινοτομίαν, ἀντικειμένην πρὸς τοὺς θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὴν ὀρθόδοξον θείαν λατρείαν, ***δικαιοῦνται μὲν οἱ ὀρθοδοξοῦντες Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας ταύτης νὰ διακόψωσι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν καινοτόμων καὶ πρὸ συνοδικῆς διαγνώμης, ἵνα μὴ ὦσι καὶ οὗτοι συνυπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς ὅλης Ἐκκλησίας διὰ τὴν κακῶς καὶ ἀντικανονικῶς εἰσαχθεῖσαν καινοτομίαν, ἀλλὰ δὲν δικαιοῦνται νὰ κηρύξωσι τοὺς καινοτομήσαντας Ἀρχιερεῖς Σχισματικοὺς καὶ εἰς καθαίρεσιν νὰ ὑποβάλωσιν αὐτούς, τουθ᾽ ὅπερ εἶναι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, εἰς Σύνοδον συνερχομένης καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀποφαινομένης, τὴν ἐτυμηγορίαν δὲ Αὐτῆς ἐκδιδούσης μετὰ λιπαρὸν διαφωτισμὸν καὶ τὴν ἐμπεριστατωμένην ἀπολογίαν τῶν ὑπὸ κρίσιν καινοτόμων Αρχιερέων***.

*…**Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Παλαιοημερολογῖται δὲν ἀποτελοῦμεν ἰδιαιτέραν καὶ ἀνεξάρτητον Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐν Ἑλλάδι, διότι οὐδεμία Ἐκκλησία μᾶς ἀνεγνώρισεν ὡς τοιαύτην, ἀλλ᾽ εἴμεθα ἐντὸς τῆς ἀνεγνωρισμένης Αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας[6], ὡς μία φρουρά, ἥτις φρουρεῖ τὸν θεσμὸν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑορτολογίου, ὃν ἠθέτησεν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἡ πλειοψηφία τῆς Ἱεραρχίας, καὶ ἡμεῖς, ὡς ἀποτελοῦντες τὴν φαεινὴν καὶ ἀλύμαντον πλευρὰν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνεχίζομεν τὴν ἱστορίαν Αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ὀρθόδοξον ἔννοιαν**. Τὴν ἐσφαλμένην καὶ ἀντικανονικὴν ταύτην ἰδέαν, ὅτι ἡμεῖς ἀποτελοῦμεν ἰδιαιτέραν Ἐκκλησίαν, ἔρριψεν εἰς τὸ μέσον καὶ εἰσηγήθη καὶ εἰς τὴν Πολιτείαν ὁ ἐκλιπὼν Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος σκοπίμως καὶ κακοβούλως, ὅπως παραστήσῃ ἡμᾶς εἰς τὰ ὄμματα τῆς Πολιτείαςς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας ὡς ἐπαναστάτας, καὶ ὡς κινήσαντας πτέρναν κατὰ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ῥίψῃ δὲ οὕτως ἡμᾶς εἰς τὴν μῆνιν τῆς Πολιτείας καὶ τὴν κοινὴν περιφρόνησιν τῆς κοινωνίας. Πρὸς τοῦτο μάλιστα, δὲν ὤκνησεν οὗτος, καίπερ γνώστης τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων καὶ Καθηγητὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας νὰ κηρύξῃ, ὅτι οἱ παλαιοημερολογῖται Ἀρχιερεῖς, διακόψαντες ἄνευ δῆθεν*

[6] *Πλήρης ἀπόρριψη ἀφενὸς μὲν τῆς ἀποδοχῆς ὑπὸ τῶν «ματθαιϊκῶν» τῆς ἰδέας ὅτι ἀποτελοῦν οἱ Παλαιοημερολογῖτες ξεχωριστὴ Ἐκκλησία (ἐμπνεύσεως Χρυσοστόμου Παπαδόπουλου), ἀφετέρου δὲ ὅλων ἐκείνων τῶν νεωτεριστῶν ποὺ μιλοῦν γιὰ ἀγῶνα μέσα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Νὰ πῶς βρισκόμαστε πραγματικὰ μέσα στὴν Ἐκκλησία: ἀποτειχιζόμενοι ἀπὸ τοὺς καινοτόμους!*

Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Κανονικῶν λόγων τὴν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Προϊσταμένης των Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ πήξαντες Ἰδίους Ναούς, ἀπετέλεσαν Ἰδίαν Ἐκκλησίαν, καὶ μάλιστα σχισματικήν, ὡς ἐνησμενίσθη νὰ ἀποκαλέσῃ αὐτὴν τὸ δικάσαν καὶ καθαιρέσαν τοὺς Ἐπισκόπους Μεγαρίδος, Διαυλείας, Κυκλάδων, καὶ Βρεσθένης Συνοδικὸν Δικαστήριον.
…Κατὰ ταῦτα, ἡμεῖς οἱ Παλαιοημερολογῖται, ὅσῳ καὶ ἂν παρουσιαζώμεθα κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ἐκδήλωσιν τῆς πίστεως, ὡς ἔχοντες Ἰδίους εὐκτηρίους οἴκους καὶ Ἰδίους λειτουργούς, οὐχ' ἧττον ὅμως, καίτοι διατελοῦμεν ἐν πνευματικῇ ἀκοινωνησίᾳ πρὸς τὴν καινοτομήσασαν Ἱεραρχίαν, ἅτε ἐχόμενοι στερρῶς τῶν θείων Κανόνων καὶ τῶν Ἱερῶν Παραδόσεων, ἀποτελοῦμεν ἐν τῇ Κανονικότητι, οὐχὶ ἰδιαιτέραν Ἐκκλησίαν ἐκείνης, μεθ' ἧς διεκόψαμεν προσωρινῶς διὰ λόγους Κανονικοὺς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν, ἀλλὰ τὴν ἀνύστακτον φρουράν, ὡς ἔφθην εἶπον, τὴν ἀγρύπνως φρυκτωροῦσαν ἐπὶ τῶν ἀδαμαντίνων ἐπάλξεων τῆς μιᾶς Αὐτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἐν ὀνόματι τῆς Ὁποίας συνεχίζομεν τὴν ἱστορίαν Αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἀλύμαντον καὶ ὀρθόδοξον ἀρχικὴν ἔννοιαν».
(Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος, Ἀθῆναι 1-6-1944)

«Κατὰ τὴν θεμελιώδη Ἀρχὴν τοῦ ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Δογματικῆς Θεολογίας καὶ τὴν αἰωνόβιον πρᾶξιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἱδρύματος θείου καὶ αὐθυποστάτου, εἶναι κατ' ἀρχὴν διάφορος καὶ ἀνεξάρτητος τῆς ἐννοίας τῶν προσώπων τῶν Ἐπισκόπων, ἅτινα ἐκπροσωποῦσι καὶ διοικοῦσιν Αὐτήν. Διὸ καὶ αἱ ἐσφαλμέναι τυχὸν ἀπὸ ὀρθοδόξου ἀπόψεως ἰδέαι καὶ ἀντιλήψεις τῶν Ἐπισκόπων, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν κρίνονται καὶ δὲν καταδικάζονται ὑπὸ Κανονικῆς καὶ Ἐγκύρου Συνόδου, ὡς ἀντορθόδοξοι καὶ κακόδοξοι, δὲν ἐπηρεάζουσι τὴν Ὀρθόδοξον ἔννοιαν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οὗτοι. Παραδείγματος χάριν, ὅταν εἷς ἢ καὶ πλείονες τῶν Ἐπισκόπων, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησάν, εἰσάγωσιν εἰς Αὐτὴν μίαν καινοτομίαν, ἀντιστρατευομένην εἰς τὸ ὑγιὲς καὶ ἀκραιφνὲς πνεῦμα τῆς Ὀρθοδόξου ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας, τὸ πλημμελὲς καὶ τὸ ἀντορθόδοξον τῆς καινοτομίας ταύτης βαρύνει μὲν τοὺς καινοτόμους Ἐπισκόπους, ὡς ἄτομα καὶ καθιστᾷ αὐτοὺς ὑποδίκους ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, δὲν ἐπηρεάζει ὅμως οὐδὲ μειοῖ τὸ ὀρθόδοξον κῦρος τῆς Ἐκκλησίας, ἣν διοικοῦσι. Τότε μόνον ἐπηρεάζεται ἡ ὀρθόδοξος ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας καὶ μειοῦται τὸ θεῖον κῦρος Αὐτῆς, ὅταν οἱ εἰσηγηταὶ τῆς καινοτομίας Ἐπίσκοποι, οἱ Διοικοῦντες Αὐτήν, δικασθῶσιν ἐπὶ κακοδοξίᾳ καὶ ἀντορθοδόξῳ καινοτομίᾳ ὑπό τινος ἐγκύρου Συνόδου, μεγάλης Τοπικῆς ἢ Οἰκουμενικῆς, ἀρκούντως δὲ διαφωτιζόμενοι δὲν θελήσωσι νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς Συνόδου καὶ νὰ ἀποπτύσωσι τὴν κακοδοξίαν αὐτῶν, ἐμμένοντες ἀμεταπείστως καὶ σκληροτραχήλως εἰς αὐτὴν, ὁπότε οὗτοι καθαιροῦνται ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ ἀποσχίζονται ἐκ τοῦ

καθολικοῦ κορμοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τότε ἀναγινώσκεται ὁ ὅρος τῆς καθαιρέσεως καὶ ἀποσχίσεως ἐπ' Ἐκκλησίας, δι' οὗ ἀναθεματίζονται καὶ ἀφορίζονται μετὰ τῶν κακοδόξων καὶ καινοτόμων Ἐπισκόπων καὶ πάντες οἱ Κληρικοί, οἱ κοινωνοῦντες μετ' αὐτῶν καὶ πάντες οἱ Λαϊκοὶ οἱ δεχόμενοι εὐχὴν καὶ εὐλογίαν παρ' αὐτῶν. Πάντες δὲ οὗτοι, διατελοῦντες ὑπὸ τὸ ἀνάθεμα τῆς Συνόδου, ἀποτελοῦσιν τότε οὐχὶ Ὀρθόδοξον, ἀλλὰ Σχισματικὴν Ἐκκλησίαν».
(Διασάφησις Ποιμαντορικῆς Ἐγκυκλίου, Ἀθῆναι 18-1-1945)

«Τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν οἰκτρὰν καὶ ἀθλίαν ταύτην Ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν μετὰ λύπης ἀντιμετωπίζοντες ἡμεῖς καὶ μὴ ἀνεχόμενοι ἐπὶ πλείονα βλέπωμεν τὴν μὲν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν νὰ καταδιώκῃ ὡς ἀπάνθρωπος καὶ σκληροκάρδιος Μητρυιά, τὰ ὀρθόδοξα τέκνα Της διότι ἐμμένουν ἀπαρεγκλίτως εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις, τὴν δὲ ἀποχωρισθεῖσαν «Ἑλληνικὴν Θρησκευτικὴν Κοινότητα» ***νὰ ἐκτρέπηται εἰς ἀκρότητας*** *ἐλλείψει Ἀρχηγῶν μὲ κῦρος Ἐκκλησιαστικόν, ἀπεφασίσαμεν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἁγίου Δημητριάδος Κυροῦ Γερμανοῦ νὰ ἐπικρίνωμεν τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν διὰ τὴν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν καὶ νὰ δηλώσωμεν εἰς Αὐτήν, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐμμονῆς Αὐτῆς ἐν τῇ καινοτομίᾳ, ἡμεῖς θὰ ἀποχωρήσωμεν ἐξ Αὐτῆς καὶ θὰ ἀναλάβωμεν τὴν πνευματικὴν διοίκησιν καὶ Ἐκκλησιαστικὴν ποιμαντορίαν τῆς εὐαρίθμου μερίδος τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ ἀκολουθοῦντος τὸ πάτριον ἡμερολόγιον, ἀγόμενοι πάντοτε ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ Ἱεραρχία βιαζομένη ὑπὸ τοῦ ἀδηρίτου σθένους τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ὀρθοδοξίας καὶ ἀποφεύγουσα τὴν δημιουργίαν καὶ ἐπισήμου πλέον Σχίσματος θὰ εὐδοκήσῃ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πάτριον ἑορτολόγιον πρὸς ἕνωσιν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ.*
…Τὸ διάβημα τοῦτο (σ. σ. οἱ χειροτονίες τοῦ 1935) *ὁμολογοῦμεν ὅτι ὑπῆρξεν ἐσπευσμένον καὶ ἀπὸ Κανονικῆς ἀπόψεως παρακεκινδυνευμένον ὡς πρωθύστερον, ἀλλὰ προέβημεν εἰς τοῦτο ἐπ' ἐλπίδι πάντοτε, ὅτι τὸ Ἀρχιερατικὸν ἡμῶν Συμβούλιον, ὡς ἐχόμενον στεῤῥῶς τῶν ὀρθοδόξων θεσμῶν καὶ τῶν σεπτῶν παραδόσεων, θὰ ἀνεγνωρίζετο, ἔστω καὶ κατ' Ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν, ὑπὸ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, μέχρι τῆς ὑπὸ μιᾶς πανορθοδόξου Συνόδου ἐγκύρου λύσεως τοῦ ἐπιδίκου ἡμερολογιακοῦ ζητήματος…».*
(Ὑπόμνημα ἀπολογητικὸν ὑπὲρ ἀναστηλώσεως τοῦ Πατρίου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου - 1945)

«Εἰς τὴν παροχὴν δὲ τῆς ἐλευθερίας ταύτης (σ. σ. τῆς ἄσκησης τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν παλαιοημερολογιτῶν), *ἀντιτάσσει ἡ νεοημερολογιτικὴ Ἱεραρχία τὸ veto, ἤτοι τὴν ἄρνησιν, διατεινομένη, ὅτι ἡ Πολιτεία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐπικράτειαν αὐτῆς δύο Ὀρθοδόξους*

*Ἐκκλησίας, μίαν νεοημερολογητικὴν καὶ μίαν παλαιοημερολογητικήν. Εἰς τοῦτο δὲ διαφωνοῦμεν ἡμεῖς, ὑποστηρίζοντες ὅτι μὲ τὴν κατ' οἰκονομίαν παροχὴν ἐλευθερίας, εἰς τὴν θρησκευτικὴν ὀργάνωσιν τῶν παλαιοημερολογιτῶν **μέχρι τῆς ἐγκύρου καὶ Κανονικῆς διευθετήσεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, ἐπιδίκου ὄντως ὡς ἔφθην εἰπὼν ἐνώπιον τῆς μελλούσης πανορθοδόξου Συνόδου, δὲν δημιουργεῖται Δευτέρα Ἐκκλησία, ἀλλὰ μία μειοψηφία τῆς Ἐκκλησίας διαφωνοῦσα πρὸς τὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἱεραρχίας καὶ συνεχίζουσα τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν ἄκρατον ὀρθοδοξίαν λυμανθεῖσαν διὰ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας.** Ἡ γνώμη τῆς Ἱεραρχίας, ὅτι μὲ τὴν παροχὴ ἐλευθερίας εἰς τοὺς παλαιοημερολογίτας δημιουργεῖται Δευτέρα Ἐκκλησία καὶ κράτος ἐν κράτει, ὡς λέγουν, δὲν εἶνε ἀληθής, διότι αἱ Ἐκκλησίαι, δὲν φυτρώνουν ὡς μύκητες εἰς τὸν περίβολον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἱδρύονται καὶ προικίζονται διὰ τῆς Χάριτος καὶ τῶν Μυστηρίων ὑπὸ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ὡς Ταμιούχου τῆς Χάριτος καὶ τῆς εὐλογίας. Ἡ γνώμη αὐτὴ τῆς Ἱεραρχίας, καθ' ἣν μία μερὶς Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἀποσπωμένη προσωρινῶς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ λόγους διαφωνίας εἴς τι ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἐπίδικον καὶ ἰάσιμον κατὰ τὸν Μ Βασίλειον, μέχρι τῆς ἄρσεως τῆς διαφωνίας ὑπὸ Κανονικῆς πανορθοδόξου Συνόδου **ὄζει προτεσταντισμοῦ, παρέχοντος εἰς μεμονωμένα ἄτομα τὸ δικαίωμα νὰ ἱδρύουν ἰδίαν Ἐκκλησίαν ἄνευ τῆς γνώμης καὶ τῆς εὐλογίας τῆς ὅλης Ἐκκλησίας.** Καὶ τοῦτο, διότι οἱ προτεστάνται φρονοῦν καὶ πιστεύουν ὅτι ἡ ἔμπνευσις καὶ ἡ θέλησις τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ ἐμφαίνεται καὶ ἐκδηλοῦνται καὶ διὰ τῶν μεμονωμένων ἀτόμων ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γνώμην τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, φρονούσης καὶ πιστευούσης, ὅτι ἡ ἔμπνευσις καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐκδηλοῦται ὑπὸ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τῆς ἑρμηνευούσης καὶ ὀρθοτομούσης τὸν λόγον τῆς θείας ἀληθείας…*

*…**Ἡμεῖς ὅμως οἱ ποιμένες τῶν παλαιοημερολογιτῶν, γνῶσται τοῦ Κανονικοῦ δικαίου καὶ μὲ ὀρθόδοξον παλμόν, διϊσχυριζόμεθα ὅτι δὲν ἀποτελοῦμεν δευτέραν Ἐκκλησίαν ἐν τῷ Κράτει, ἀλλὰ στεντορείᾳ τῇ φωνῇ διακηρύττομεν, ὅτι ἡμεῖς μένοντες πιστοὶ εἰς τὰ δεδογμένα καὶ ἡμῖν παραδεδομένα ὑπὸ τῶν 7 Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀποτελοῦμεν, καίπερ μειοψηφία, τὴν πατροπαράδοτον καὶ ἀκαινοτόμητον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, ἧς τὴν ἱστορία συνεχίζομεν ὑπὸ τὴν ἄκρατον ἔννοιαν τῆς ὀρθοδοξίας. Ἀληθῶς, ὅσῳ καὶ ἂν παρουσιαζώμεθα κατὰ τὸ φαινόμενον εἰς τὴν λατρείαν ἡμῶν μὲ ἰδίους εὐκτηρίους οἴκους καὶ μὲ ἰδίους λειτουργούς, οὐχ ἧττον ὅμως καίπερ διατελοῦντες ἐν ἀκοινωνησίᾳ μετὰ τῆς καινοτομησάσης Ἱεραρχίας ἡμεῖς ἀποτελοῦμεν δυνάμει οὐχὶ δευτέραν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ τῇ ἁγνὴν καὶ ἀλύμαντον ἔννοιαν Αὐτῆς καὶ τὴν ἀνύστακτον φρουρὰν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἀγρύπνως φρυκτωρούσαν ἐπὶ τῶν θεοδμήτων καὶ ἀκαταλύτων ἐπάλξεων τῆς περιπύστου καὶ περιμαχήτου Ὀρθοδοξίας.** Ναί, ἡμεῖς Ἅγιε Λαρίσσης διεκόψαμεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Διοικούσης*

Ἱεραρχίας συνεπείᾳ Ἐκκλησιαστικῆς διαφωνίας οὐχί, ἵνα ἀποτελέσωμεν δευτέραν Ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἵνα περισώσωμεν τὸ ὀρθόδοξον κῦρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀποφύγωμεν τὴν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν, ὡς καὶ τὴν βαρυτάτην εὐθύνην, ἣν ὑπέχουσιν ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας οἱ δημιουργοὶ τῆς σκανδαλώδους διαφωνίας, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας διῃρέθησαν αἱ μᾶζαι τῶν χριστιανῶν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἑορτῶν».

(Ἀναίρεσις τῆς ἡμερολογιακῆς πραγματείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Δωροθέου Κοτταρᾶ – Δεκέμβριος 1947)

«…ἡ Διοικοῦσα Ἱεραρχία διὰ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας ἔπαυσε νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ὀρθόδοξον ἔννοιαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Συνεπῶς Αὕτη χωρισθεῖσα ἀπὸ τὸν κορμὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπετέλεσεν ἰδιαιτέραν Ἐκκλησίαν, διάφορον τῆς ἀρχαίας κατὰ τὸ ἀκραιφνὲς καὶ ἀκαινοτόμητον πνεῦμα τῆς Ὀρθοδοξίας καταστᾶσα οὕτως ***ὑπόδικος*** *ἐνώπιον τῆς καθόλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Κατὰ ταῦτα ἡ Δ. Ἱεραρχία ἐκκλίνασα ἐκ τοῦ θριγγοῦ τῆς ἀκριβοῦς ὀρθοδοξίας παρ' ὅλον τὸν ἐξωτερικὸν τύπον καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῆς, ἔπαυσεν ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, νὰ ἐκπροσωπῇ τὴν ὀρθόδοξον ἔννοιαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ταύτης τὴν ὀρθόδοξον ἔννοιαν καὶ σημασίαν ἐκπροσωποῦσιν οἱ Ἱεράρχαι, ὁ Κλῆρος καὶ ὁ λαὸς οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν πολιὰν ἡμερολογιακὴν παράδοσιν, τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ κυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς αἰωνοβίου πράξεως τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.* ***Ὥστε ἐν τῷ Κράτει δὲν ὑπάρχουσι δύο ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἀλλὰ μία, ἧς τὸν μὲν τύπον καὶ τὸν ῥυθμὸν ἐκπροσωπεῖ ἡ πλειοψηφία τῆς Ἱεραρχίας, τὸ πνεῦμα ὅμως καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ὀρθοδοξίας ἐκπροσωπεῖ ἡ μειοψηφία τῆς παλαιοημερολογιτικῆς Ἱεραρχίας καὶ κοινωνίας»***.

(Διαφωτιστικὴ Ἀπάντησις εἰς τὸ ὑπόμνημα τῆς Ἱεραρχίας τῆς κρατούσης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν σχέσει μὲ τὸ Ἡμερολογιακὸν Ζήτημα – Ἀθῆναι, 1948)

«Δι' ὃ καὶ ἐφ' ὅσον οἱ παλαιοημερολογῖται ὀρθῶς κατ' αὐτοὺς καὶ πάντας τοὺς σεβομένους τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας θεωροῦν τὴν κρατοῦσαν Ἐκκλησίαν ὡς ἐκκλίνασαν τοῦ θριγγοῦ τῆς Ὀρθοδοξίας συνεπείᾳ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας τῆς ἀντιστρατευομένης πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ θιγούσης τὸ Δόγμα τῆς Ἐξωτερικῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τοσοῦτον οὗτοι δικαιοῦνται κατὰ τὸν ΙΕ΄ κανόνα ΑΒας Συνόδου καὶ πρὸ συνοδικῆς διαγνώμης νὰ διακόψωσι τὴν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Ἐπισήμου Ἐκκλησίας καὶ νὰ πήξωσιν ἴδιον θυσιαστήριον πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν τῆς λατρείας αὐτῶν δι' ἰδίων ὁμοφρόνων λειτουργῶν, παρ' ὧν καὶ μόνον

δέχονται τὴν χάριν καὶ τὸν ἁγιασμὸν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς συνειδήσεως αὐτῶν».

(Ὑπόμνημα τῆς Ἱεραρχίας τῶν Γνησίων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, Ἀθῆναι 1949)

«***Ὑπῆρχεν ἐν τῷ παρελθόντι ἐποχῇ, καθ' ἣν ἡ παμψηφία σχεδὸν τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῷ Βυζαντινῷ Κράτει παρεσύρθη εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ ἐναγοῦς Ἀρείου μετὰ τῆς Βυζαντινῆς πολιτείας, καθ' ἣν τὴν ἔννοιαν τῆς Ὀρθοδοξίας τῆς Ἐπισήμου Ἐκκλησίας ἀντιπροσώπευεν μία ὀλιγάριθμος μερὶς ὀρθοδόξων ἐν Κων/πόλει μὴ μολυνθεῖσα ὑπὸ τῆς λύμης τοῦ Ἀρειανισμοῦ. Ἡ μερὶς αὕτη διετέλει ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ὅστις ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τῆς Ἁγ. Ἀναστασίας διὰ κηρυγμάτων ἀποπνεόντων τὸ θυμῆρες καὶ θεῖον ἄρωμα τῆς Ὀρθοδοξίας κατεκεραύνου τὴν κακόδοξον καὶ ψυχοφθόρον αἵρεσιν τοῦ Ἀρείου. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ, οὐ μόνον δὲν ἀπετέλεσαν ἰδίαν Ἐκκλησίαν διακόψαντες τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Ἀρειανιζούσης Ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ ὡς ὀρθοδοξοῦντες ἐχρησίμευσαν μετέπειτα ὡς ἀρραβὼν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Ὀρθοδοξίας, διὰ τῆς ἀποπτύσεως τῆς Ἀρειανῆς αἱρέσεως καὶ μιαρὰς κακοδοξίας.***

Ὥστε δεδομένου, ὅτι τὴν ὑπόστασιν τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τὸ Ὀρθόδοξον πνεῦμα καὶ ὄχι ὁ τύπος καὶ ὁ ἀριθμός, οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἀρχαίαν καὶ ἀκαινοτόμητον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀποτελοῦμεν καὶ ἐκπροσωποῦμεν ἡμεῖς ὡς συνεχισταὶ τῶν πατρῴων παραδόσεων καὶ τῶν Ὀρθοδόξων θεσμῶν καὶ ὄχι οἱ καινοτόμοι Ἀρχιερεῖς, οἵτινες ἀποτελοῦν τὸν τύπον καὶ τὸν ἀριθμόν».

(Κρίσεις ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 καὶ 2 τοῦ Σχεδίου Συντάγματος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος τοῦ κ. Κ. Τσάτσου Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι 1949)

<u>6. Ὑπάρχει μία ἀντίφαση σχετικὰ μὲ τὶς ἀπόψεις τοῦ κυροῦ Χρυσοστόμου Καβουρίδου γιὰ τὴν κρατοῦσα Ἐκκλησία καὶ τὰ Μυστήριά της; Θεωροῦσε αὐτὴν ὡς Σχισματικὴ καὶ τὰ Μυστήριά της ἄκυρα;</u>

Ἡ ἀντίφαση εἶναι φαινομενική. Οἱ ἀπόψεις τοῦ πρ. Φλωρίνης εἶναι ξεκάθαρες, γιὰ τὸν μελετητὴ τοῦ ἔργου του. Αἰτία ὅμως γιὰ τὴν

παρερμηνεία τους, ἤταν δυο – τρεῖς συγκεκριμένες ἐνέργειες[7] , οἱ ὁποῖες ἂν δεν ἀναλυθοῦν καὶ ἑρμηνευθοῦν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητας καὶ τῆς ἀναγκαιότητας ποὺ ἐξυπηρετοῦσαν, μπορεῖ κανεὶς νὰ πέσει θῦμα λανθασμένης ἑρμηνείας. Ἂς ἀφήσουμε τὸν κλεινὸ Ἱεράρχη μας νὰ μᾶς μιλᾷ μέσα ἀπὸ τὰ γραπτά του, ποὺ ἀποτελοῦν μνημεῖα ὀρθοδόξου θεολογικῆς μεστότητος καὶ ἂς προσέξουμε τὶς λογικὲς ἑρμηνεῖες μας, ποὺ καταντοῦν παρερμηνεῖες, ὅταν δὲν ἐμφορούμαστε ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιολογικοῦ πνεύματος μὲ ἐκεῖνον.

Αὐτὲς τὶς παρερμηνεῖες προσπάθησε ὁ μακαριστὸς νὰ ξεκαθαρίσει ἐπεξηγῶντας τὴν πατερικὴ θεολογικὴ θέση «περὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ» τῶν Ἱερῶν Κανόνων[8].

---

[7]. *Χαρακτηριστικὸ δεῖγμα μία τέτοιας ἐνεργείας εἶναι ἡ ἔκδοση τῆς περιφήμου Ἐγκυκλίου τοῦ 1950, ὅπου χαρακτηρίζονται ὡς σχισματικοὶ οἱ νεοημερολογῖτες καὶ τὰ Μυστήριά τους ὡς στερούμενα τῆς ἁγιαστικῆς Χάριτος.*

Ἡ Ἐγκύκλιος αὐτὴ βγῆκε ἄφενος μὲν γιὰ νὰ συντελέσει στὴν ἐπιστροφὴ τῶν ματθαϊκῶν στὴν ὑπὸ τὸν πρώην Φλωρίνης ὀρθοφρονοῦσα μερίδα, ἀφετέρου δὲ, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ πρ. Φλωρίνης γράφει λίγους μῆνες μετὰ (Βραδυνὴ 11-12-1950), διότι:

> *«ὅταν εἴδομεν, ὅτι ἡ Διοικοῦσα Σύνοδος ἔλαβεν ἀπόφασιν νὰ θεωρῇ παρὰ πάντα ἱερὸν κανόνα καὶ τὴν αἰωνόβιον πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἄκυρα τὰ μυστήρια ἡμῶν, τῶν ἀκραιφνῶν ὀρθοδόξων, καὶ χωρὶς φόβον Θεοῦ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ταῦτα ἐπὶ κατάῤῥακώσει τοῦ κύρους τῶν μυστηρίων, τότε καὶ ἡμεῖς **ἐν ἀμύνῃ εὑρισκόμενοι** ἐξαπελύσαμεν τὴν σχετικὴν ἐγκύκλιον **πρὸς καθησύχασιν τῆς ἐξεγερθείσης συνειδήσεως τοῦ ποιμνίου ἡμῶν**».*

*Ἄλλωστε εἶναι γνωστὴ ἡ **πίεση** ποὺ ἀσκήθηκε ἀπὸ τοὺς συνεργάτες του γιὰ νὰ ὑπογράψει τὴν ἐγκύκλιο αὐτή. Ὁ ἴδιος ὁμολόγησε: **«ὑπογράφω αὐτὸ ποὺ δὲν φρονῶ»**.*

Στὸ δὲ περιοδικὸ «Ἡ Φωνὴ τῆς Ὀρθοδοξίας» (ἀρ. 148 – 9/2/1953) ἀναφέρει πὼς ἀμυνόμενοι ἀπέναντι στὴν Κρατούσα Ἐκκλησία ἐξέδωσαν τὴν Ἐγκύκλιο, καὶ συνεχίζει γράφοντας τὰ παρακάτω διαφωτιστικά:

δοξον Ἐκκλησίαν. Καὶ ἡμεῖς μέν, παρ' ὅλην τὴν Κήρυξιν τῆς Κρατούσης Ἐκκλησίας ὡς σχισματικῆς διὰ τῆς ὡς ἄνω ῥηθείσης ἐγκυκλίου, οὐδέποτε ἐπανελάβομεν Ἐκκλησιαστικόν τι μυστήριον, τελεσθὲν ὑπὸ τῆς Κρατούσης Ἐκκλησίας σεβόμενοι τοὺς Κανόνας, καθ' οὓς τὰ Μυστήρια, τὰ γενόμενα κατὰ τὰς διατυπώσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν ἐπαναλαμβάνονται, ἐνῷ ἡ Κρατοῦσα Ἐκκλησία διὰ Συνοδικῆς ἀποφάσεως διέταξε τὴν ἐπανάληψιν τῶν βαπτίσεων καὶ τῶν γάμων, τῶν τελεσθέντων ὑπὸ Παλαιοημερολογιτῶν Ἱερέων. Τινὲς μάλιστα τῶν

[8] *Περὶ «δυνάμει καὶ ενεργείᾳ» βλέπε καὶ ἡμέτερο: «Ἡ διαστρέβλωση τῶν ἐκκλησιολογικῶν ἀπόψεων τοῦ πρ. Φλωρίνης».*

Τὰ παρακάτω καταδεικνύουν ἀριδηλότατα τὴν ἐκκλησιολογική του θέση:

«Κατὰ τὴν θεμελιώδη ταύτην τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀρχήν, μία Ἐκκλησία τότε μόνον ἔχει κῦρος καὶ τὰ μυστήρια αὐτῆς ἁγιαστικὴν χάριν καὶ ἐνέργειαν, ὅταν αὕτη συστηθῇ ἢ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ***τότε μόνον αὕτη ἀπόλλυσι τὸ κῦρος αὐτῆς καὶ τὴν ἁγιαστικὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν τὰ Μυστήρια Αὐτῆς, ὅταν Αὕτη διὰ μίαν κακοδοξίαν κηρυχθῇ αἱρετικὴ ἢ Σχισματικὴ ὑπὸ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ἧς τὴν ἔγκυρον γνώμην καὶ τελεσίδικον ἀπόφασιν διερμηνεύει ἡ Οἰκουμενικὴ καὶ Πανορθόδοξος Σύνοδος.***
…Ἂν δὲ ἡμεῖς ἀπερχόμενοι εἰς ἐξορίαν ὠνομάσαμεν τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος σχισματικήν, τὴν λέξιν σχίσμα μετεχειρίσθημεν ***οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὑφ' ἣν μεταχειρίζεται ταύτην ἡ Ἐκκλησία ἵνα σημάνῃ τὴν ἀπόσχισιν ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης ἀποξένωσιν τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν μυστηρίων, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἑορτολογικῆς καινοτομίας ἀπέσχισε ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀκολουθοῦσαν αὐτῷ Ἱεραρχίαν τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν τήρησιν τῶν νηστειῶν.***
…τότε μόνον θὰ καταστῶσιν καὶ ἐνεργείᾳ ἔκπτωτοι τῆς θείας χάριτος καὶ ἀλλότριοι τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος τῶν μυστηρίων, ὅταν οὗτοι κηρυχθῶσι τοιοῦτοι καὶ ἐνεργείᾳ σχισματικοὶ ὑπὸ πανορθοδόξου Συνόδου».
(Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Κυκλάδων κυρὸν Γερμανὸν Βαρυκόπουλον – Ἀθῆναι 9/11/1937)

«Τοιαύτην γνώμην ἀκυρώσεως Μυστηρίων καὶ ἐπαναλήψεων τούτων δὲν δικαιοῦνται νὰ ἔχωσι καὶ ἀποφαίνωνται, οὐ μόνον μεμονωμένα ἄτομα Ἐπισκόπων, ***μηδεμίαν ἁρμοδιότητα*** *καὶ μηδὲν κῦρος ἐχόντων πρὸς τοῦτο, ἀλλ' ἀκόμη καὶ μία ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀφαιρῇ τὴν ἐγκυρότητα τῶν Μυστηρίων ἄνευ τῆς γνώμης τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, Ἧς καὶ μόνον ἀποκλειστικὸν δικαίωμα εἶναι νὰ ἀφαιρῇ ἀπὸ τοὺς κληρικούς, τοὺς περιπίπτοντας εἰς αἵρεσιν καὶ μὴ μετανοοῦντας καὶ ἀποπτύοντας αὐτήν, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐγκύρως καὶ ἀνυσίμως τελεῖν τὰ Μυστήρια· διότι, ὅστις δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ δίδῃ μίαν θείαν δωρεάν, δὲν ἔχει συνεπῶς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀφαιρῇ ταύτην.*
…Καὶ ***ἂν οἱ Κανόνες θεωροῦν ἱεροσυλίαν τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης, πόσῳ μᾶλλον θεωροῦνται ἱερόσυλοι οἱ τολμῶντες ἄνευ οὐδεμιᾶς ἁρμοδιότητος καὶ ἐκκλησιαστικοῦ κύρους νὰ κηρύττωσιν ἄκυρα τὰ Μυστήρια μιᾶς ἀνεγνωρισμένης Ἐκκλησίας, ἔστω***

καὶ ὑποδίκου ἀπέναντι τῆς ὅλης Ἐκκλησίας διὰ τὴν αὐθαίρετον εἰσαγωγὴν μιᾶς καινοτομίας;
Ἰδοὺ ὁ λόγος, ***δι᾽ ὅν ἡμεῖς ἀπέχομεν νὰ ἀποφανθῶμεν περὶ κύρους Μυστηρίων, ὁμολογοῦντες, ὅτι πρὸς τοῦτο οὐδεμίαν ἁρμοδιότητα καὶ δικαίωμα ἔχομεν ὑπὸ τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, συναισθανόμενοι δὲ τὴν μηδαμινότητα καὶ τὴν ἁμαρτωλὸν ἡμῶν κατάστασιν ἀπέναντι τῆς ἱερότητος καὶ τῆς ἁγιαστικῆς χάριτος καὶ δυνάμεως τῶν θείων καὶ ἱερῶν Μυστηρίων, ἐπαφίεμεν τοῦτο εἰς τὴν γνώμην καὶ τὴν κρίσιν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας.***
…ἡμεῖς, γνῶσται τοῦ πνεύματος τῶν θείων Κανόνων καὶ τῶν σεπτῶν Δογμάτων καὶ παραδόσεων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ***ἠρνήθημεν νὰ θεωρήσωμεν τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐνεργείᾳ σχισματικήν, ἀλλὰ δυνάμει μόνον, ἕως οὗ συνέλθη μία Σύνοδος ἔγκυρος, ἵνα δικάσῃ τοὺς καινοτόμους Ἀρχιερεῖς, ἀρνουμένους δὲ τούτους μετὰ τὸν ἐπαρκῆ διαφωτισμὸν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Παράδοσιν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑορτολογίου, καθαιρέσῃ καὶ ἀποσχίσῃ καὶ σχισματικοὺς ἐν ἐνεργείᾳ νὰ διακηρύξῃ, ὁπότε θὰ ἀναγνωρίσῃ τοὺς ὀλίγους ὀρθοδοξοῦντας Ἀρχιερεῖς ὡς μόνους ἐκπροσώπους τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας*»***.***
(Ποιμαντορική Εγκύκλιος, Ἀθῆναι 1-6-1944)

«Ἐντεῦθεν συνάγομεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι μία ἀνεγνωρισμένη Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, τότε μόνον ἀπόλλυσι τὴν ὀρθόδοξον ἔννοιαν καὶ τὸ κῦρος τῶν θείων Μυστηρίων, ***ὅταν ἀναγνωρισθῇ καὶ αὕτη αἱρετικὴ ἢ σχισματικὴ ὑπὸ Πανορθοδόξου Συνόδου, μόνης δικαιουμένης νὰ ἀφαιρέσῃ ἐξ αὐτῆς τὴν Χάριν καὶ τὸ Θεῖον κῦρος τῶν Μυστηρίων, διότι καὶ μόνη Αὕτη δικαιοῦται νὰ παρέχῃ ταῦτα εἰς Αὐτήν***. *Κατὰ ταῦτα, ἐπειδὴ* ***τὴν ἁγιαστικὴν Χάριν καὶ τὸ κῦρος τῶν θείων Μυστηρίων δὲν παρέχει ὁ τελῶν ταῦτα Ἐπίσκοπος ἢ ὁ Ἱερεύς, ὅστις εἶναι μόνον ἁπλοῦν μέσον καὶ ὄργανον μεταδοτικὸν τῆς Χάριτος, ἀλλ᾽ ἡ ὀρθόδοξος ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας τελοῦνται ταῦτα, ἡ τυχὸν ἀντορθόδοξος ἀντίληψις εἴς τινα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ἰάσιμα κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἐφ᾽ ὅσον αὕτη δὲν κρίνεται καὶ δὲν καταδικάζεται ὑπὸ ἐγκύρου Συνόδου, δὲν δύναται νὰ μειώσῃ, πολλῷ δὲ μᾶλλον νὰ ἀφαιρέσῃ, τὴν ὀρθόδοξον ἔννοιαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ κῦρος τῶν ἐν ὀνόματι ταύτης τελουμένων μυστηριακῶν πράξεων***.
…Τὸ δὲ δημοκοπικὸν καὶ ἐκμεταλλευτικὸν τῆς ἀντιθέτου γνώμης ἔγκειται, ἀφ᾽ ἑνὸς εἰς τὴν ἐλπίδα νὰ προσηλυτίσωσι καὶ ἄλλους ὀπαδοὺς εἰς τὸ Πάτριον Ἑορτολόγιον, ἐπισείοντες ὡς φόβητρον τὴν ἀκυρότητα τῶν Μυστηρίων τῶν Νεοημερολογιτῶν, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν ὀπαδῶν αὐτῶν, καὶ δὴ τῶν εὐπίστων καὶ χλιαρῶν εἰς τὸν ἱερὸν Ἀγῶνα ἡμῶν».
(Διασάφησις Ποιμαντορικῆς Ἐγκυκλίου, Ἀθῆναι, 18-1-1945)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Σαφῶς ἀπὸ τὴν ἐποχή ποὺ κοιμήθηκε ὁ πρ. Φλωρίνης μέχρι σήμερα ὁ βαθμὸς τῆς πτώσεως τῶν νεοημερολογιτῶν Ἱεραρχῶν καὶ ἄλλων μεγαλώνει. Πλέον διακηρύσσεται ξεκάθαρα ἡ αἵρεση τοῦ οἰκουμενισμοῦ, καὶ ταυτόχρονα ἔχουν εἰσβάλλει καὶ ἄλλες κακοδοξίες.

Ὅμως, ἡ ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία, ὅπως τὴν ἀνέπτυξε ὁ ἀείμνηστος πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος παραμένει ἡ ἴδια. Συγκεκριμένα, αὐτὴ συνίσταται στὰ ἑξῆς σημεῖα:

1. Οἱ Ὀρθόδοξοι τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου εἶναι ἀποτειχισμένοι ἀπὸ τὴν ἐν Ἑλλάδι νεοημερολογιτικὴ Ἱεραρχία (σὲ παγκόσμια κλίμακα δὲ ἀπὸ τοὺς ἐξ Ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστές) γιὰ λόγους πίστεως καὶ δικαιοσύνης (ΛΑʹ Ἀποστολικὸς Κανόνας καὶ ΙΕʹ τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου).
2. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ ὁμοίως καινοτομήσαντα Πατριαρχεῖα καὶ οἱ λοιπὲς Ἐκκλησίες καὶ οἱ κοινωνοῦντες συνενόχως καὶ ἀδιαφόρως μὲ αὐτούς, κατεστάθησαν ὑπόδικοι γιὰ σχίσμα καὶ αἵρεση ἐξαιτίας τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἡμερολογίου καὶ τοῦ οἰκουμενισμοῦ ἀντίστοιχα, οἱ δὲ ἀποτειχισθέντες Ὀρθόδοξοι τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου, ἀποτελοῦν τὸ Ἀκαινοτόμητο Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὄχι ξεχωριστὴ Ἐκκλησία.
3. Σκοπὸς τῆς ἀποτείχισης είναι ἡ σπουδή, ὁ ζῆλος νὰ γλυτώσουμε τὴν Εκκλησία ἀπό σχίσματα καὶ μερισμούς (βλ. ιε′ κανόνα τῆς ΑΒ′ Συνόδου). Ἀναμένουμε δὲ τὴν σύγκληση Μεγάλης Γενικῆς Συνόδου, ποὺ θὰ ἀποφανθεῖ ὀρθοδόξως, ἀναθεματίζοντας ἐπισήμως τὴν καινοτομία τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ τὴν νεοφανῆ παναίρεση τοῦ οἰκουμενισμοῦ, ἐπισημαίνοντας καὶ ἀναθεματίζοντας τοὺς ἀμετανοήτους αἱρετικούς, ἐπιβάλλοντας, κατ′ ἀκρίβειαν ἢ κατ′ οἰκονομίαν, ποινές, κάνοντας δεκτά ἢ μὴ τὰ μυστήρια τῶν καινοτόμων καὶ τῶν κοινωνούντων μὲ αὐτούς, καὶ ἄλλα τινά.
4. Κάθε παρεκτροπὴ ἀπὸ τὴν πατερικῶς νοουμένη ἀποτείχιση (π.χ. δημιουργία ξεχωριστῆς Ἐκκλησίας), ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν σκοπὸ αὐτῆς, ποὺ εἶναι, ὡς ἐλέχθη, ἡ λύτρωση τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν μερισμὸ καὶ τὰ σχίσματα καὶ νὰ μὴ καταστοῦμε συνένοχοι (ὡς μνημονεύοντες καὶ συγκοινωνοῦντες) μὲ τοὺς καινοτόμους καὶ οἰκουμενιστὲς γιὰ τὴ μονομερῆ καινοτομία τοῦ ἡμερολογίου καὶ τὴν αἵρεση τοῦ οἰκουμενισμοῦ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΜΙΑ ΠΡΟΦΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡ. ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΚ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΞΟΡΙΑΣ ΤΟΥ, ΤΗΝ Ι. Μ. ΥΨΗΛΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ, ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΟ ΣΤΑΥΡΟ ΚΑΡΑΜΗΤΣΟ – 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1951)[9]

«Προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τῶν χειροτονιῶν[10] σὲ παραπέμπω εἰς τὴν σχετικὴν πρὸς τὸν πατέρα Ἀκάκιον[11] ἐπιστολήν μου, ἣν διεβίβασα διὰ χειρός Σου. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀγαπητὲ Σταῦρο, δὲν εἶναι δεκτικὸν οὔτε συζητήσεως, ὑφ' ἃς συνθήκας διατελοῦμεν, μὴ ἔχοντες ἐλευθερίαν σκέψεως καὶ ἠρεμίαν πνεύματος. Δὲν ἤταν καθόλου φρόνιμον οὐδὲ λυσιτελὲς (σ. σ. =ὠφέλιμον) διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Ὀρθοδοξίας νὰ λαμβάνωμεν ὑπὸ τοιαῦτας συνθήκας **ἀποφάσεις μελλούσας νὰ προσδώσουν μίαν σκιάν** εἰς τὸ τόσῳ λάμπον ἀπὸ ἰδεολογίαν τηλαυγὲς πρόσωπον τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὅστις θὰ καταλάβῃ μίαν λαμπρὰν σελίδα εἰς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀγαπητέ μοι Σταῦρο, **θὰ γίνῃ ἀντικείμενον σκέψεως ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ὁπότε καθοριζομένης ἁρμοδίως τῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἀπέναντι τῆς Κρατούσης Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἀποφάσεις κανονικὰς καὶ ἐγκύρους ἀπέναντι τῆς ὅλης Ἐκκλησίας.**

Ἡμεῖς, ἀγαπητὲ Σταῦρο, οἱ Παλαιοημερολογῖται, τόσῳ οἱ κληρικοὶ ὅσον καὶ οἱ λαϊκοὶ διὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ὃν τόσῳ ἐντίμως καὶ εὐόρκως ἀγωνιζόμεθα, ἀπέβημεν πλέον πρόσωπα ἱστορικὰ καὶ **δὲν πρέπει μία σκέψις πολλῷ δὲ μᾶλλον πρᾶξις ὄζουσα ἰδιοτελείας καὶ προσωπικῆς ἱκανοποιήσεως, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐκκλησιαστικῆς ἀνάγκης** νὰ σκιάσῃ καὶ ἀμαυρώσῃ τὸ καθαρὸν κάτοπτρον τῆς ἰδεολογίας μεθ' ἧς ἀγωνιζόμεθα σθεναρῶς ἐπὶ τῶν ἐρυμνῶν (σ. σ. =ὠχυρομένων) ἐπάλξεων τῆς Ὀρθοδοξίας. **Οἱ ἐκφραζόμενοι φόβοι περὶ ἐλλείψεως ἐπισκοπικῆς** (σ. σ. προφανῶς λείπουν λέξεις) **ἀκραδάντως ὅτι ὁ ἱερὸς ἡμῶν ἀγῶν διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, ὅστις ἑκάστοτε ἐγείρει τοὺς προμάχους τῆς πίστεως ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ὅπως μὴ ἀφίσῃ ἄνευ μαχητῶν** τὸ εὐγενὲς καὶ ἱερὸν μέτωπον τῆς Ὀρθοδοξίας καθ' ἧς καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν.

Ἡ παραμικρὰ παρέκκλισις ἡμῶν ἐκ τοῦ πλαισίου τῶν ὑπὸ τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων τεθέντων ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων ὁρίων θὰ

---

[9]. Σταύρου Καραμήτσου «Ὁ σύγχρονος Ὁμολογητὴς τῆς Ὀρθοδοξίας», Ἀθῆναι 1990, σελ.83-84

[10]. Ὁ ἀείμνηστος Σταύρος Καραμῆτσος φοβούμενος ὅτι μετὰ τὴν ἐκδημία τοῦ πρ. Φλωρίνης οἱ Ὀρθόδοξοι τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου θὰ μείνουν χωρὶς Ἐπίσκοπο, πίεζε τὸν μακαριστὸ Ἡγέτη τῶν ἀποτειχισθέντων νὰ χειροτονήσει Ἐπισκόπους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο ἀπέῤῥιψε ὁ πρ. Φλωρίνης ὡς παρεκτροπὴ ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία.

[11]. Περὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀκακίου Παππᾶ βλέπε: «Ἡ διαστρέβλωση τῶν ἐκκλησιολογικῶν ἀπόψεων τοῦ πρ. Φλωρίνης», σελ. 10-11

καταστήση ἡμᾶς ὑπευθύνους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας καὶ θ' ἀφαιρέση ἀφ' ἡμῶν τὴν κυριωτέραν ἀσπίδα τοῦ ἀγῶνος, ἤτοι τὴν κανονικότητα καὶ ἰδεολογίαν»[12].

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ

[12] Παρόμοια προφητικὴ φωνὴ διαβάζουμε καὶ σὲ γράμμα τοῦ Ρῶσσου Ἀσκητοῦ Ἀντωνίου πρὸς τὸν Στ. Καραμήτσο στὶς 29-12-1959 (βλ. «Αἱ χειροτονίαι τῶν Γ.Ο.Χ.», σελ. 25), σχετικῶς μὲ τὶς ἐνέργειες γιὰ χειροτονίες ἐπισκόπων:
«**Λοιπόν ἡμεῖς θὰ κάμνομεν, ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, ὅσα ἠμποροῦμεν. Ὅμως, ἄν ὁ Θεός δὲν θὰ συνεργήση είς τὸ ἀποτέλεσμα, νὰ μὴ λυπούμεθα. Ὁ Θεός γνωρίζει τὸ συμφέρον καλύτερον από ημάς. Ἴσως, ἄν ἀποκτήσετε τούς ἐπισκόπους, αὐτοί πάλιν θὰ χωρισθοῦν ἀναμεταξύ των, καὶ θὰ σᾶς χωρίσουν είς κόμματα, ὅπως συνέβη μετά τὰ 1935**».